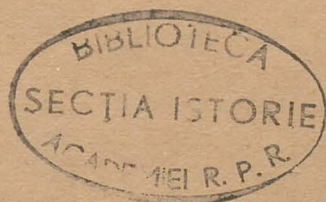

TABLA DE MATERII

A ZIARULUI

CURIERUL JUDICIAR

PE ANUL 1899

BUCUREȘCI

Editura Tipografiei Ziarului CURIERUL JUDICIAR, S. Grigorescu, Str. Carol I No. 19

1901

TABELA ALFABETICĂ

A materiilor de drept publicate în

CURIERUL JUDICIAR

PE ANUL 1899

INTOCMITĂ PE ARTICOLE DE LEGI ȘI REGULAMENTE

Codul civil			Art.	No. Z.	Pag.	Codul civil frances			Art.	No. Z.	Pag.	Codul comercial			Art.	No. Z.	Pag.	Legea din 13 Fe-			Legea din 16 Mar-		
Art.	No. Z.	Pag.				Art.	No. Z.	Pag.	Art.	No. Z.	Pag.	Art.	No. Z.	Pag.				Art.	No. Z.	Pag.	Art.	No. Z.	Pag.
2	8	61	998	27	211	1014	18	141	3	15	119	300	37	304	Legea din 13 Fe-			Legea din 16 Mar-					
17	7	51	998	28	220	1441	15	118	7	15	119	306	25	199	bruarie interpre-			tie 1899 pentru					
19			999	35	284	Procedura civilă			10	41	355	322	20	156	tivă legii rurale			interpretarea art.					
26	8	61		37	306				13	10	76	323	40	345	din 1864			33 din legea tim-					
33	24	190	1000	3	18				19	42	27	332	20	156	Art. No. Z. Pag.			brului din 1886					
34				27	211				20	56	27	333	40	345	1 42 363			Art. No. Z. Pag.					
88			1020	35	284				20	57	12	334	40	345	8 5 38			1 24 188					
89	28	223	1021	21	163				20	57	12	352	8	62	42 363			Legea generală a					
90			1143	28	223				57	12	93	353	41	352	Legea organizării			vămilor					
196	44	375	1164	12	93				193	11	87	356			judecătorești din			172 8 63					
212	36	295	1167	22	174				209	29	229	385	41	352	1 Septembrie 1890			175 4 31					
286	44	375		34	280				270	18	144	Procedura penală			17 1 6			176 8 63					
297	5	35	1169	25	197				695	18	144							191 25 197					
308	13	103	1170	19	150				702	11	87							192 40 345					
401			1171	7	51				703	11	87							193 25 197					
402			1173	12	93				772	32	262												
411	22	174	1176	24	191				792	21	166												
448	12	93	1180	24	191				845	43	369												
480	45	386	1182	12	93				846	43	370												
485			1190	22	174				853	36	294												
498	14	111	1191	15	118				862	36	294												
502			1197	13	103				863	36	294												
610	32	261	1201	6	47				876	10	76												
653	18	141	1203	12	93				877	10	76												
664			1240	45	386				878	10	76												
665	3	19	1248	27	215				879	10	76												
666			1253	17	134				880	10	76												
689	42	365	1295	21	163				881	10	76												
704			1340	41	354				882	10	76												
705	42	365	1364	17	134				885	27	211												
713	28	223	1367	21	163				887	10	76												
714			1402	39	338				894	6	46												
715	10	78	1405	34	281				Vechiul cod co-														
718			1418	22	173				mercial														
747	22	174		23	181				Codul penal														
781	6	45	1429	23	181				1														
787			1430	22	173				4														
788	15	115	1457	41	357				84														
803			1492	22	173																		
804	4	28	1534	38	333																		
811	3	19	1632	19	150																		
823			1718	32	263																		
861	7	51	1719																				
862				23	181																		
888			1730	28	219																		
891	18	141		32	262																		
895					555																		
897	42	365	1743	6	45																		
899	8	61	1770	32	265																		
952	17	134	1825	41	351																		
965			1846																				
968	2	14	1847	6	47																		
973	44	377	1868	11	85																		
974	23	181	1890	14	111																		
975	42	365	1897	34	281																		
992			1899	14	111																		
993	25	197	1900	22	174																		
			1911	34	280																		
				32	265																		

Legea contabilității statului din 1893	Legea din 12 Aprilie 1881 pentru vânzarea bunurilor statului	Condițiile generale de arendare a moșiilor Epitropiei Sf. Spiridon din Iași	Regulamentul portăreilor	Legea mărcilor de fabrică	Codul Calimach	Art. No. Z. Pag.
Art. No. Z. Pag.	Art. No. Z. Pag.	Art. No. Z. Pag.	Art. No. Z. Pag.	Art. No. Z. Pag.	Art. No. Z. Pag.	Art. No. Z. Pag.
120 } 37 } 306	11 } 23 } 182	3 } 28 } 219	34 } 16 } 125	4 } 16 } 123	15 } 3 } 19	379
216 } 37 } 306	27 } 27 } 209	6 } 43 } 372	79 } 16 } 125	6 } 16 } 123	44 } 44 } 380	473
Legea sanitară	Condițiile de vânzare de lemne din pădurile statului	Legea cumulului	Legea din 1895 pentru mărirea razei Bucureștilor	Convenția consulară cu Italia	33 } 44 } 380	917
119 } 5 } 37	7 } 32 } 259	1 } 43 } 372	11 } 26 } 205	22 } 8 } 61	38 } 44 } 380	962
130 } 8 } 62	Legea din Iulie 1899 pentru păsuirea arendașilor statului	Legea repausului duminical	Legea de la 19 Mai 1883 pentru exploatarea căilor ferate române	Codul Caragea	39 } 44 } 380	1517
133 } 37 } 306	— } 37 } 305	11 } 39 } 340	1 } 26 } 207	41 } 44 } 380	40 } 44 } 380	1518
177 } 29 } 228			2 } 26 } 207	Art. Cart. Cap. N.Z. Pag.	42 } 3 } 19	27 } 214
Legea din 31 Martie 1868 pentru vânzarea bunurilor statului				1 III V 22 172	43 } 3 } 19	
8 } 23 } 182				7 VI I 11 172		
27 } 27 } 209						

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

A

Abus de încredere: Când un percepitor fiscal este dat în judecată pentru delictul de abus de încredere, fiind că în calitatea sa de percepitor a primit de la diferiți locuitori sume de bani în comptul datoriei lor către stat și către Creditul agricol, sume ce le-ar fi oprit în folosul său, fără a da acelor locuitori convenițele chitanțe, și când dânsul invoacă în apărarea sa, înaintea Curței de apel, un certificat liberat de percepție care constată că acei locuitori, pentru sumele plătite, au primit chitanțe din condica percepției și că au fost chiar descărcați în roluri, și Curtea de apel se mărginește a declara că o asemenea probă e făcută prea târziu, fără a ține seamă de cuprinsul acelui certificat, și fără să motiveze pentru ce o asemenea probă nu mai putea fi făcută înaintea sa, prin aceasta Curtea de apel nesocotește dreptul de apărare și decisiunea sa este casabilă. 25 199

Accidente pe căile ferate: Direcția generală a căilor ferate este răspunzătoare pentru accidentele provenite din cauză că funcționarii ei au nesocotit regulamentul relativ la orele de serviciu.

Ast-fel când un frânar cade în timpul mersului trenului și și găsește moartea strivit fiind de roatele vagoanelor, direcțiunea este răspunzătoare dacă se constată că locul unde sta frânarul nu era protegiat printr'un grilagiū menit a preîntâmpina accidentele de cădere și că funcționarii însărcinați cu pornirea și mergerea trenului au nesocotit regulamentul relativ la orele de serviciu impunând acelui frânar o muncă excesivă prin numărul prea mare al orelor de lucru. 26 208

Acte antidatate: 1. Antidatarea făcută în scop de a fraudarea legea și de a eluda măsurile de protecțiune edictate de dânsa în favoarea incapabililor, constituind un mijloc de a disimula fraudă, partea este în drept, după dispozițiunile art. 1203 Cod civil, să dovedească alegațiunile ei prin toate mijloacele de probațiune chiar prin simple presupțiuni, căci asemenea acte prin scopul ce urmăresc nu se sêvêrșesc față cu martorii nici nu se constată prin contra înscrisuri, și nu e nevoie să existe

mai multe presupțiuni precise, grave și concordante, judecătorul putându-și întemeia convingerea pe o singură presupțiune gravă și precisă, având în constatarea faptelor și aprecierea împrejurărilor o putere suverană.

2. Fapta de a antidata o cambie, sêvêrșită din slăbiciune, ușurință sau inexperiență și fără să fie însoțită de vre-o circumstanță constitutivă de manopere dolosive și frauduloase, nu constituie un quasi-delict și nu ridică incapacibilității dreptul de a cere nulitatea obligațiunei sale în potriiva purtătorului cambiei.

3. Sentința ce pronunță punerea sub un consiliū judiciar a unui prodig, nu are de efect de a face ca toate obligațiunile purtând o dată anterioară să fie presumate antidatate. Aceasta rezultă din aceea că: 1) fraudă nu se presupune; că actele sub semnătură privată, recunoscute de acela căruia i se opune, având aceiași putere doveditoare ca și un act autentic (art. 1173 Cod civ.) între cei ce l'au subscris, face credință despre data ei în potriiva obligatului ca și în potriiva consiliului judiciar care, după art. 1182 din Codul civil, nu este un terțiū laț de prodig; că această teorie e conformă și art. 57 din Codul de comerț, referitor la data unei cambii, bilet la ordine precum și în girurile lor. 12 93

Act de comerțiū: Vânzarea și cumpărarea de produse sunt acte de comerț, și se judecă dupe legea comercială, ast-fel că este casabilă hotărîrea instanței judecătorești care omite a se pronunța asupra comercialității cerută de o parte. 27 211

Acte de executare: 1. Autoritatea lucrului judecat rezultă din hotărîri pronunțate în materie de jurisdicțiunii contențiōase. Actele de executare făcute de supleantul delegat de tribunal și confirmate în urmă de instanțele judecătorești constituie autoritate de lucru judecat între părți și nu poate da loc la un nou proces, de cât când s'ar dovedi că obiectul nu se mai stăpânește conform actelor definitive executorii.

2. Dolul și fraudă invocată în potriiva autorității lucrului judecat și a actelor de executare nu se poate opune mai târziu, ci numai în momentul în care era în discuție împărțea

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
și executarea hotărîreii, mai ales când instanța de fond constată că timp de 30 de ani cât a durat procesul între părți nu s'a ridicat în instanță nici o obiecțiune de fraudă și dol	15	115	de ocoale: I) dacă n'a trecut un an de la turburare sau depozitare; II) dacă înainte de epoca turburării, reclamantul a posedat cel puțin un an; III) dacă posesiunea lui întrunește condițiile cerute de art. 1846 și 1847 din Codul civil.		
Acte de stare civilă. Lipsa sau pierderea registrelor de stare civilă se va putea dovedi atât prin dovezi scrise cât și prin martori, și în atare cas, odată dovedită lipsa, pierderea sau distrugerea unor asemenea registre, căsătoriile, nașterile și încetările din viață se vor putea dovedi atât prin registre și înscrisuri de ale tatălui și ale mamei încetați din viață, cât și prin martori	24	100	2. Imprejurarea că între părți ar exista proces de hotărnicie nu împiedică judecata acțiunilor posesorii	6	47
Acțiune în denegarea paternității: Acțiunea în denegarea paternității vizând în principal pe copil, a cărui legitimitate se denegă, și hotărîrea avînd a se executa în contra lui, o asemenea acțiune nu poate fi îndreptată în contra mamei, sau numai în contra ei, ci trebuie îndreptată în contra copilului, și dacă acesta este minor, să fie reprezentat în instanță de un tutore special, întru cât între copil și tatăl său sunt interese contrarii	5	35	3. Omisiunea ce o instanță judecătorească face nediscutînd un act propriu de o parte, nu este esențială și prin urmare nu poate atrage casarea hotărîreii, dacă acel act nu era de natură a schimba soluțiunea procesului.		
Acțiune în restituțiune: Acțiunea în restituțiune nu poate fi admisibilă de cât dacă concură următoarele două condițiuni: a) ca suma plătită să nu fi fost datorită și b) ca suma plătită să fi fost plătită din eroare	25	197	Ast-fel, într-o acțiune posesorie, nediscutarea unui act, privitor la însuși dreptul de proprietate, nu constituie o omisiune esențială, întru cât un asemenea act nu ar fi putut avea nici o înrîurire asupra soluțiunei procesului în posesoriu.		
Acțiune în revendicare: 1. Nimeni nu poate exercita o acțiune în revendicare cu titlu de erede, când nu are sesina, dacă în prealabil nu a cerut și obținut de la tribunal trimiterea în posesiunea acelei averi succesoriale pe care o revendică	4	28	4. Asemănat art. 11 din legea de la 1895, asupra mării razei orașului București, drumurile naționale și județene din interiorul noiei raze a capitalei cari, la epoca promulgării legii, se construiau și se întrețineau de stat sau județ, potrivit cu art. 9 din legea drumurilor, au a se reconstrui și întreține de primărie, cu sumele necesare ce se vor înscrie regulat în bugetele statului și județului, datorate fiind comuna să mențină aceste drumuri în lărgimea și zonele prevăzute prin legea drumurilor.		
2. Ceata de rezasă, fiind o colectivitate de persoane coborătoare dintr'un moșnean comun, avînd cu toții drepturi comune, decurgînd din titluri și acte de proprietate privitoare la întreaga obștie sau ceată, moșneanul se reprezintă unul prin alții în numele obștiei și pentru obștie; acțiunea introdusă de unul din moșneni în numele obștiei este regulat și valabil introdusă.			De aci rezultă că primăria capitalei are dreptul de administrațiune asupra acestor drumuri iar nuda proprietate aparține statului sau județului, și deci primăria are posesiunea lor, și ca atare poate fi chemată în judecată pe cale de acțiune posesorie, și chiar a fi introdusă în cauză într'o acțiune posesorie intentată de sus menționata lege, însă pendentă încă în urma promulgării acestei legi.	26	205
3. Prin schimbarea albiei rîului Prut și trecerea unei porțiuni de teren din Basarabia la România, proprietarii din Basarabia n'au pierdut dreptul la cel pămînt. Ei pot exercita acțiunea în revendicare, fără a li se putea opune calitatea lor de străini, incapabili de a dobîndi imobile rurale în România după Constituțiunea din 1879, întru cât dreptul lor era anterior Constituțiunei din 1879, și dreptul la acțiune era născut în 1877 când Prutul schimbase albia sa.			Intr'o acțiune posesorie, reclamantul trebuie să dovedească că a avut, înainte de turburare, posesiunea imobilului în prigonire mai bine de un an, și că de la data turburării și până la intentarea acțiunei, n'a trecut mai mult de un an	34	281
4. Străinii ce n'aveau un drept dobîndit asupra unui imobil în România, nu pot exercita acțiunea în revendicare. Ast-fel deși art. 502 Cod civ. arată că albia veche a unui rîu se împarte între proprietari mărginași, aceasta este numai o enunțiațiune; că întru cât reclamantii n'au exercitat dreptul în 1877, ci tocmai acum, conform Constituțiunei n'au acest drept	14	111	Acțiunea publică: De și după art. 45, 58 și 61 Pr. p., plîngerile adresate către procuror vor fi transmise judecătorului de instrucțiune împreună cu requisitorul, totuși când se dăduse un requisitoriu cu ocasiunea urmăririi primului faliment, judecătorul de instrucțiune poate procedea la instruirea celui de al doilea faliment, întru cât, prin art. 5 Pr. p. se prevede că acțiunea publică poate porni din propria inițiativă a funcționarului competent (procurorul și judecătorul de instrucțiune) și că plîngerea poate fi adresată chiar la judecătorul de instrucțiune	10	76
Acțiuni mobiliare personale: 1. Dreptul celui ce cumpără o pădure spre a o tăia este un drept personal mobilier, prin urmare, acțiunile ce decurg din acest drept, nu pot fi de cât tot personale mobiliare.			Adjudicare: Vezi: «Urmărire imobiliară».		
2. Acțiunea personală mobilieră a cumpărătorului pădurei, nu poate fi îndreptată de cât în contra vînzătorului pădurei, iar nu și în contra acquisitorului moșiei pe care se află această pădure, și în contra căruia nu se poate exercita de cât o acțiune reală imobiliară	23	180	Advocați: Calitatea de avocat al părților litigante nu constituie o incapacitate de a figura ca martor în cauză ce sunt angajați a pleda. Avocatul chemat ca martor poate, după sîvșirea jurămîntului prestat să refuze mărturisirea faptelor ce i s'au confiat cu ocasiunea exercițiului profesiei sale de avocat.	7	51
Acțiune posesorie: 1. Acțiunea posesorie cată să fie admisă, de îndată ce reclamantul a dovedit cerințele art. 60 din legea judecătoriilor			Agenți diplomatici și consulari: 1. În România, ofițeri ai stărei civile competenți sunt nu numai funcționarii naționali numiți specialmente pentru aceasta, dar și acei demnitari străini cari dețin, dupe legea lor națională, o asemenea competență și cari sunt autorizați ași exercita funcțiunile pe teritoriul român, precum agenții diplomatici prin primirea scrisorilor de acreditare de către Suveranul României, și ofițerii consulari prin acordarea exequatorului.		

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
2. Ofițerii consulari austro-ungari din România posedă competența de stare civilă, însă numai pentru supușii unguri nu și pentru cei austriaci	44	379	stăpân fie-care pe apelul său, cu dreptul a' l susține, retrage sau abandona, și numai atunci apelurile conexabile devin unite și procedura comună pentru toate, când instanța sesisată de acele apeluri pronunță conexarea lor, căci numai în acest caz și numai ast-fel se leagă instanța între toți apelanții.		
Apărătorii la judecătoriele de pace: Asemănat art. 123 din legea judecătoriilor de pace din 1896, se acordă dreptul de apărător pe lângă judecătoriele de ocoale acelora cari au funcționat în timp de doi ani cel puțin ca judecător sau ajutor de judecător de pace, grefier de Curte sau tribunal, chiar de nu ar fi titrați, și nu se poate respinge cererea de a fi înscrși ca apărător pe lângă judecătoriele de pace dintr'un județ, a celor ce împlinesc condițiunile de mai sus, pe motiv că densii au obținut deja acest drept în alt județ, sau că nu se simte nevoie de apărător pe lângă judecătoriele din județul pentru care s'a făcut cererea, fiind că în acest județ ar fi un număr mare de avocați	33	272	Așa dară, până la conexare, actele de procedură urmate într'un apel, nu pot avea nici o înfrîurire asupra altui apel	32	260
Apel: 1. Poprirea având caracterul unei execuțiuni silite, termenul de apel în contra hotărîrilor tribunalului date asupra cererei de validare a unei popriri, este supus aceluiași reguli de procedură expeditivă ca și contestațiunile la execuțiunile silite, adică este de o lună de la data pronunțării sentinței	1	7	10. În apel nu se poate ridica excepțiunea neadmisibilității cererei de intervențiune dacă nu a fost ridicată la prima instanță	32	262
2. Cererea făcută la Curtea de apel într'u a se acorda o despăgubire în loc de teren, cum se ceruse la prima instanță, nu constituie o schimbare a obiectului acțiunei oprită de art. 327 Proc. civ.	15	115	11. În apel nu se poate cere procentele dacă nu au fost cerute la prima instanță.	32	265
3. Curtea de apel este suverană să aprecieze după împrejurările de fapt și după răspunsurile date de apelant dacă acesta a avut intențiunea sa nu de a da mulțumire pe sentința apelată și a renunța, prin urmare, la dreptul de apel	16	123	12. O ordonanță de adjudecare nu poate fi considerată ca o hotărîre judecătorească de oarece ea se redactează fără concursul părților și fără notificare către părți, ast-fel că în contra ei nu poate să existe nici un drept de apel.	34	280
4. Contestatorul poate pentru prima oară în apel să invoace în sprijinirea contestațiunei sale un mijloc basat pe lipsa de calitate a creditorului urmăritor, căci el constituie un mijloc de apărare, mai ales când intră în formula cererei introductivă	17	134	13. Cărțile de judecată achitătoare, pronunțate de judecătoriele de ocoale în materie de contravențiuni polițienești, nu sunt susceptibile de apel, întru cât nici un text de lege nu dă un asemenea drept nici părții civile nici ministerului public	37	304
5. După articolul 40 din legea timbrului, nu se plătește de cât o taxă, când se apelează mai multe jurnale bazate pe un titlu, ce decurge din acelaș fapt generatoriu.			14. Principiul care guvernează întreaga procedură penală este ca inculpatul să fie pus în cunoștință de ori-ce act al instanței care'l judecă, pentru ca el să fie în măsură a se bucura de dreptul de apărare.		
6. Încheerile camerei de consiliu date în materie de procedură grațioasă voluntară sunt în general acte de simplă administrație, cari nu pot conferi vre-un drept terțiilor. Iar când asemenea acte ar pune în joc interesele terțiilor, pentru ca să fie obligatorii trebuie aduse înaintea jurisdicției contencioase.			Dacă în art. 198 Proc. penală se prevede că aceste acte se vor comunica la domiciliul inculpatului, legiuitorul a avut în vedere faptul obicinuit că inculpatul este la domiciliul său, nu însă și atunci când el este deținut undeva în țară sau în străinătate, în care caz comunicarea trebuie să se facă la locul unde el este deținut și care era cunoscut.		
Nu se pot apela încheerile camerei de consiliu, chiar când ar atinge interesele terțiilor, fără ca densii să fi făcut mai întâi o cerere la prima instanță, ca să provoace o discuție contradictorie, alt-fel se ridică părți adverse beneficiul celor 2 grade de jurisdicție	21	167	Prin urmare, dacă prevenitul era deținut la Londra, comunicarea hotărîrei trebuia să se facă acolo, sau în ori-ce caz, pentru calcularea termenului de apel, trebuia să se adauge câte o zi pentru fie-care 2 miriametri din distanța da la acel oraș	39	337
7. Cererea de a se judeca în apel dacă nu se datorește și de o altă persoană fructele, nu poate fi admisă când nu există o hotărîre în contra acelei persoane, și pentru că este o cerere nouă ce nu poate fi făcută d'adrechtul în apel	28	217	15. În materie corecțională, cererea de apel se poate face și oral și înscris, printr'o petițiune care poate fi scrisă și subscrisă, pentru apelant, și de o altă persoană; numai petițiunea coprinzătoare de mijloacele apelului trebuie să fie semnată de însuși apelantul sau de un împuternicit al său al cărui mandat să fie anexat la petițiune.		
8. Se violează art. 319 și 730 din Pr. civ., când Curtea de apel declară ca peste termen, apelul făcut în ziua ce urmează a unei sărbători bisericești, conform regulamentului Sf. Sinod, singura lege în vigoare la 1882, când s'a pronunțat acea hotărîre, iar dacă ziua următoare este o Duminecă, cum a fost în specie, apelul e dat în termen, luni	28	220	Ast-fel este casabilă decisiunea Curței de apel care anulează un apel pe motiv că declarațiunea de apel n'a fost semnată de însuși apelantul sau de un împuternicit al său a cărui procură să fie anexată la cererea de apel	41	352
9. Dacă instanța sesisată de mai multe apeluri nu a pronunțat conexarea lor, fie-care apel și are existența sa juridică a parte, rămânând			Apicierea instanțelor de fond. Vezi «Casație»		
			Arendașii statului: Când legiuitorul, prin legea din 10 Iulie 1899 făcută în scop de a înlesni arendașilor statului numai plata arendei din anul curent acordându-le facultatea a o plăti în 12 rate egale în loc de 4 cășturi cum prevedea contractul de arendare, a dispus ca contractele de arendare a acelora ce vor beneficia de plata arendei în 12 rate să fie prelungite până la 1 Aprilie 1903 în cazul când termenul ar expira mai înainte, a înțeles a acorda prelungirea contractului numai la acei arendași cari cari la data promulgării acestei legi erau arendași cu drept de a exploata în anul viitor 1900, iar nu și acelora cari în baza noilor licitațiuni anterioare menționatei legi, și conform contractelor de arendă, au încetat de a mai avea acest drept	37	305
			Autoritatea lucrului judecat: 1. Autoritatea lucru-		

- lui judecat rezultă numai din o hotărîre rămasă definitivă și care trebuie produsă în instanță de către parlea ce o invoacă . . . 4 47
2. Autoritatea lucrului judecat rezultă din hotărîri pronunțate în materie de jurisdicțiuni contencioase. Actele de executare făcute de supleantul delegat de tribunal și confirmate în urmă de instanțele judecătorești constituie autoritatea de lucru judecat între părți și nu poate da loc la un nou proces, de cât când s'ar dovedi că obiectul nu se mai stăpânește conform actelor definitive executorii . . . 15 115
3. Dolul și fraudă invocată în potriua autorității lucrului judecat și a actelor de executare nu se poate opune mai târziu, ci numai în momentul în care era în discuție împărțea și executarea hotărîrei, mai ales când instanța de fond constată că timp de 30 de ani cât a durat procesul între părți nu s'a ridicat în instanță nici o obiecțiune de fraudă și dol . . . 15 115
4. Efectele hotărîrei date în posesoriu nu se pot opune ca lucru judecat în petitoriū . . . 27 212
5. Nu există lucru judecat când ambele procese nu au același obiect și aceiași cauză.
- Ast-fel sentința dată asupra unei contestațiuni la tabloul de ordinea creditorilor unui falit, nu poate fi invocată și opusă ca lucru judecat vînzătorului care cere să i se constate privilegiul său asupra mărfurilor și mobilelor vîndute falitului și neplătite, și aflate încă în posesiunea acestuia, a falitului . . . 32 262

B

- Bancrută:** 1. Fapta comerciantului de a cumpăra imobile pe numele femeii ca fiind cumpărate cu bani dotali, pe când era ca din banii săi, constituie o sustragere din activ, calificată de faliment fraudulos și pasibil de penalitatea prevădută la art. 878 Cod com.
2. Pentru ca un creditor al falimentului să fie pasibil de penalitatea prevădută la art. 879 Cod com. se cere: Ca presiunea să se fi esercitat asupra falitului în vederea concordatului adică creditorul să fi pretins sau primit supra-quotă pentru a îi da vot favorabil sau mai bine pentru a îi înlesni votarea concordatului și că acest fapt să se fi petrecut anterior concordatului, textul art. 879 Cod com., vizând o speculă în vederea votării acestui concordat. Prin urmare când polițele s'au dat în urmă, cum se constată din dată, aceasta nu constituie un delict, ele putând fi date de falit în urmă pentru a repara pagubele pricinuite prin falimentul său . . . 10 76
- Besman:** vezi: «Embatic».
- Bilete la ordin:** 1. Asemănat art. 184 din vechiul Cod comercial, acțiunile derivând din biletele la ordin, iscălite de comercianți, sau făcute pentru fapte de comerț, se prescriu prin cinci ani.

De aci rezultă că pentru ca această prescripțiune cincinală să fie aplicabilă, cată ca biletul la ordin să fie sau iscălit de un comerciant sau făcut pentru fapte de comerț, căci numai ast-fel și capătă acest act comercialitate, și prin urmare, când cel ce semnează un bilet la ordin nu este comerciant, sau nu este făcut pentru un act de comerț, atunci biletul la ordin este un act civil, și deci un atare act este supus prescripțiunii de drept comun, adică celei de 30 de ani.

2. Faptul că o persoană, la o anume epocă, a iutreprins, în mod isolat, câte-va lucrări de natură comercială, aceasta nu îi poate conferi calitatea de comerciant, așa că biletele la ordin semnate de dînsa în urma sêvșșirii acelor acte, și pentru alte afaceri, nu se prescriu prin cinci ani.

3. După noul Cod comercial, acțiunile derivând din biletele la ordin, trebuiesc introduse înaintea tribunalului comercial, chiar dacă acele bilete au fost semnate sub vechia legiuire comercială de o persoană necomerciantă. . . 29 229
- Vezi și: «Cambie».

C

- Calomnie:** Pentru existența unei denunțări calomnioase se cere o înscrisă denunțare prin care să se acuse o persoană că ar fi comis o faptă supusă pedepsei, și această denunțare să fie făcută cu știință că acușațiunea ce se aduce prin ea este mincinoasă . . . 38 333
- Calitatea de cetățean român:** Vezi: «Naționalitate».
- Cambii:** 1. Cu drept cuvînt se respinge, ca inutilă, dovada cu martori spre a se stabili că toate polițele protestate au fost achitate, pentru că faptul protestării polițelor dovedește încetarea plăților, mai ales când pe lângă acestea erau și alte împrejurări avute în vedere . . . 11 86
2. Dacă în principiu, nulitatea unei cambii pentru cauză ilicită sau dol nu poate fi opusă terțiului purtător de bună-credință, acea rezultând din incapacitatea subscriitorului, fie și disimulată, poate fi opusă terțiului purtător de bună-credință, pentru că obligațiunea fiind vitiată în esența ei, transmisiunea ei prin gir către o terță persoană nu poate avea virtutea de a consolida în mânele acestuia o datorie atinsă prin un asemenea vitiu latent; teoria contrară ar face ca incapabilii să se bucure de o protecțiune mai mult nominală de cât efectivă, ast-fel că între interesul terțiului purtător de bună credință a unei cambii, acest din urmă să prevaleze.
3. Fapta de a antidata o cambie, sêvșșită din slăbiciune ușurință sau inexperiență și fără să fie însoțită de vre-o circumstanță constitutivă de manopere dolosive și frauduloase, nu constituie un quasi-delict și nu ridică incapacibilului dreptul de a cere nulitatea obligațiunei sale în potriua purtătorului cambiei. . 12 93
4. Cambiile emise de prodig, în timpul cât se află sub un consiliu judiciar, fără asistența consiliului, ce sunt antidatate, în scop de a fraudă legea și de a paraliza efectele decisiunei justiției, fiind pătate de dol și lipsite de cauză sunt nule. Acțiunea în nulitate exercitată de incapabili, ajunși la majoritate, sau, reprezentanții lor legali în timpul incapacității pentru angajamentele lor, nu impune acelor care o exercită îndatorirea de a întoarce acea ce a primit, de cât dacă se stabilește că au profitat de aceia ce li s'au dat. Această regulă prescrisă de art. 1164 din Codul civil pentru minori, interziși și femei măritate, se aplică și prodigului pus sub consiliu judiciar, fiind identitate de motive . . . 12 93
- Captațiune:** Vezi: «Donatii» și «Testamente».
- Casație:** 1) De și instanța de fond, în materie de daune-interese, are prin chiar natura lucrurilor o mare latitudine în aprecierea cuantumului daunelor și dacă în principiu această apreciere scapă de censura casațiunei ca cestiune de fapt, acest drept însă nu scutește pe instanța de fond d'a îndeplini cerințele esențiale ale orî cărei hotărîri judecătorești, de a arăta motivele de drept sau de fapt pe care își întemeiază aprecierea cuantumului căci numai cu modul acesta se poate vedea dacă elementele de apreciere pe cari s'a basat instanța de fond, nu sunt lipsite de un temei legal, sau nu conține erori grave de fapt, în cari casuri hotărîrea dată ar fi supusă censurii Curței de casație.

Ast-fel, în asemenea cas, lipsa de motivare atrage nulitatea hătărîrei. . . 2 12

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
2. Când un percepitor fiscal este dat în judecată pentru delictul de abus de încredere, fiind că în calitate sa de percepitor a primit de la diferiți locuitori sume de bani în comptul datoriei lor către stat și către Creditul agricol, sume ce le-ar fi oprit în folosul său, fără a da acelor locuitori cuvenitele chitanțe, și când dânsul invoacă în apărarea sa, înaintea Curții de apel, un certificat liberat de percepție care constată că acei locuitori, pentru sumele plătite, au primit chitanțe din condica percepției și că au fost chiar descărcați în roluri, și Curtea de apel se mărginește a declara că o asemenea probă e făcută prea târziu, fără a ține seamă de coprinsul celui certificat, și fără să motiveze pentru ce o asemenea probă nu mai putea fi făcută înaintea sa, prin aceasta Curtea de apel nesocotește dreptul de apărare și decisiunea este casabilă.	25	199	credință și una făcută cu intențiunea frauduloasă pentru a creia un prejudiciu	28	220
3. Se săvârșește o eroare grosieră de fapt și un exces de putere, când o Curte de apel, contrar cu arătările părților și cu actele exhibate de dânsul, basându-se pe o mărturisire pe care o scindează ea de constant faptul că intimatul la facerea tabloului, avea a lua suma de 10,013 lei. Este fără temei argumentul Curții că intimatul în apel nefăcând contestație la tabloul ce fixase la suma 10013 lei a rămas definitiv fixată contra lui, întru cât, judele comisar îi dăduse toată suma ce o cerea, fără a îi reduce nimic, așa că nu avea nici un interes să facă contestație. De asemenea este neîntemeiat argumentul Curții că tribunalul ar fi dat intimatului în apel o sumă mai mare de cât i se cuvenea, când din po-trivă, luându-se de bază arătările părților și actele exhibate, tribunalul îi au atribuit o sumă mai mică de cât aceia trecută în tabloă.	26	204	10. Vînzarea publică pentru eşire din indivi-siune ne fiind de cât o convențiune făcută de părți sub privigherea justiției, iar nu un conflict între interese opuse, în asemenea cas ordonanța de adjudecare nu este susceptibilă de recurs în casațiune ci numai calea acți-unei principale este acordată în contra ei.	34	280
4. Omisiunea ce o instanță judecătorească face ne discutând un act propriu de o parte, nu este esențială și prin urmare nu poate atrage casarea hotărîrii, dacă acel act nu era de natură a schimba soluțiunea procesului.	26	205	Confirmatiunea fiind neadmisibilă în cazul unui pact succesoral și prescripțiunea din art. 1900 din Codul civil neaplicabilă, omisiunea ce o instanță judecătorească ar face nepro-nunțându-se asupra unui asemenea mijloc de apărare este esențială și deci atrage casarea hotărîrii.	34	280
Ast-fel, într-o acțiune posesorie, nediscutarea unui act, privitor la însuși dreptul de pro-prietate, nu constituie o omisiune esențială, întru cât un asemenea act nu ar fi putut avea nici o înrîurire asupra soluțiunei pro-cesului în posesoriu.	26	205	Căsătorie: 1. Soțul poate da un imobil al său în schimbul imobilului dotal al soției sale, cu aprobarea tribunalului și pentru aceasta nu este nevoie de un act formal de schimb când cererea de aprobarea schimbului a fost făcută de ambii soți și tribunalul a aprobat această cerere.		
5. Instanțele de fond sunt suverane și în drept să interpreteze convențiunile părților, în tot-d'una când nu denaturează clauzele clare și precise din ele.	27	212	2. Proibițiunea schimbului între soți, se referă numai la actele făcute prin bună învoială cari ascund liberalități irevocabile, iar nu la un schimb făcut cu controlul și aprobarea tri-bunalului după toate regulile prescrise de lege	2	14
6. În ceea ce privește interpretarea clauselor puțin clare ale unui contract, instanțele de fond sunt suverane să aprecieze elementele din cari și-au făcut convingerea, și această apreciere scapă censurei Curții de casațiune.	27	212	3. Româncă măritată după un străin perde ca-litatea de româncă, și capătă naționalitatea soțului său (art. 17 și 19 din Cod civ.)	7	51
7. Gravitatea faptelor invocată ca constituind elementele dolului fiind o cestiune de constata-re de fapte, este cu totul lăsată la aprecie-rea instanțelor de fond.	27	212	4. În principiu, doi soți străini, căsătoriți în țară străină, fără a face contract matrimonial, nu sunt presupuși că au adoptat regimul ma-trimomial care e de drept comun în legisla-țiunea țării lor. Aceasta e o cestiune de vo-ință sau intenție a părților.		
8. Instanța de fond este suverană întru a con-stata dacă un fapt ilicit, și care constă în afirmarea că nu datorește o sumă de bani, pentru care se făcuse în un timp somațiunii, iar mai târziu, poprire, când mai ales nu se dovedește că negațiunea ar fi fost mincinoasă.			5. Legea personală a soțului, ca lege comună, pentru stabilirea regimului matrimonial, în lipsă de contract, se aplică numai când cir-cumstanțe speciale în momentul căsătoriei permit a se presupune că aceasta era intenția părților.		
9. Când Curtea de fond constată în fapt că partea n'a întrebuințat mijloace ilicite în scop d'a cauza un prejudiciu părții adverse, terțiul în mâna căruia, nu se făcuse poprire prin îndeplinirea formalităților prevăzute la art. 455 și urm. Pr. civ., nu este obligat a refusa plata datoriei sale către creditor, mai ales când Curtea de apel constată că plata se fă-cuse cu bună credință, și prin aceasta Curtea a făcut deosebirea între o plată de bună			6. Regimul legal matrimonial al României este cel parafernă, prin urmare soția nu este ad-misă a pretinde un drept de proprietate a-supra averii câștigate de soț în timpul căsă-toriei	15	118
			7. Legiuitorul român introducând în anul 1865 de o dată căsătoria civilă obligatorie, fără a mai recurge la un regim de tranzițiune în care căsătoria civilă să fie numai facultativă și coordonată celei religioase, urmează că dar căsătoria între doi străini, săvârșită în Ro-mânia numai înaintea preotului religiei păr-ților, fără să fie precedată de căsătoria civilă, nu este valabilă și nu poate conferi contrac-tanților, după legile române, caracterul de soți legitimi, întru cât pentru căsătoriile contrac-tate în țară străină, contractanții trebuie să se conformeze, în ce privește formele matri-moniale esteriore, dispozițiunilor așezate întru aceasta de legislațiunea statului respectiv	44	379
			Cens: Vezi: «Drept electoral».		
			Cercetarea maternității: Vezi: «Filiațiunea».		
			Cestiuni de fapt: Vezi: «Casație».		
			Cete de moșneni: Ceata de rezași, fiind o colecti-vitate de persoane coborătoare dintr'un moș comun, avînd cu toții drepturi comune, de-curgînd din titluri și acte de proprietate pri-vitoare la întreaga obște sau ceată, moșnea-nul se reprezintă unul prin alții în numele obștei și pentru obște; acțiunea introdusă de unul din moșneni în numele obștei este regulat și valabil introdusă	14	111
			Citațiuni: În principiu, cel chemat în judecată trebuie să fie citat la domiciliul său real, și		

numai prin excepție se admite a fi citat la alt domiciliu, când adică însuși a convenit de s'a ales acel domiciliu.

In acel cas obligațiunea prin care o persoană și alege un domiciliu, trebuie să fie valabilă adică să îndeplinească toate formele ca să poată fi luată ca o dovadă contra celui a cărui se opune.

Ast-fel, obligațiunea prin care un debitor și alege domiciliu la casa creditorului pentru executare, dacă este făcută prin act sub semnătură privată, trebuie să fie scrisă și subscrisă în totul de dănsul, sau dacă este numai subscrisă de dănsul, atunci trebuie să adauge cu mâna sa, de-asupra semnăturii cuvintele «bun și aprobat» 24

191

Cheltuieli de judecată: Partea câștigătoare într'un proces are dreptul să ceară cheltuielile de la partea adversă 42

365

Comercianți: 1. Este comerciant acela care face în mod obicinuit fapte de comerț, anume arătate în art. 3 al Codului de comerț. Singurul fapt de a fi vândut odată petriș din propria sa carieră (chiar dacă această carieră a fost exploatată în mod regulat) nu constituie un fapt de comerț și nu conferă respectivului calitatea de comerciant, el nu poate fi deci declarat în stare de faliment 15

119

2. După dispozițiunile art. 1 din vechiul Cod comercial, comercianți sunt aceia cari fac fapte de comerț și au comerțul ca o profesiune obi-cinuită.

3. Simpla constituire a unei asociațiuni, cum ar fi o societate constituită în scop de a exploata o pădure, fără ca în realitate să se dovedească că scopul asociațiunii este îndeplinit, nu cons-titue nici odată un act de comerț, după vechiul Cod comercial.

4. Faptul că o persoană, la o anume epocă, a întreprins, în mod isolat, câte-va lucrări de natură comercială, aceasta nu-i poate conferi calitatea de comerciant, așa că biletele la ordin semnate de dănsa în urma sêvêrsirei acelor acte, și pentru alte afaceri, nu se prescriu prin cinci ani 29

229

Compensațiune: După art. 1143 C. civ. compensa-țiunea are loc când două persoane sunt da-toare una alteia, iar nu când o parte a plătit în mâinele altei persoane, ce era creditor com-un, în acest cas având numai acțiunea în repetițiune 28

223

Competință: 1. Contravențiunile la legea sanitară, în ceea ce privește călcarea legii și regulamen-telor farmaceutice, pedepsindu-se cu o amendă ce depășește amenda dată pentru contravenți-unile de simplă polițiă, și cu închiderea far-maciei, nu sunt de competența judecătoriilor de ocoale a fi judecate, ci de competența tri-bunalelor corecționale. 5

37

62

2. Succesiunea în care sunt și imobile trebuie regulată de autoritatea țării în care s'a des-chis acea succesiune.

Ast-fel când în succesiunea unui străin, se află și imobile situate în România unde s'a deschis succesiunea, numai tribunalele române sunt competente a regula această succesiune, atât pentru imobile cât și pentru mobile, și a rezolva contestațiunile ivite între părți, fiind singurele chemate a aplica legile statu-tului personal sau real, iar nu consulul țării cărui aparține decuș, întru cât consulul nu are de cât o competență de natură pur grațioasă și nu poate tranșa contestațiunile dintre părți. 8

61

3. Regula: *electa una via...* și are aplicațiunea sa, ori de câte ori, o parte sesizează o in-stanță și în urmă se adresează la alta.

4. Dacă însă partea lezată s'a adresat mai întâi

tribunalului Comercial și acesta și-a declinat competența, rezervând părții, dreptul de a se adresa la instanța civilă; regula: *electa una via...* nu se mai aplică. In consecință, partea rămâne în drept a se adresa instanțelor re-presive pentru pretențiunile sale civile. 20

156

5. Legiuitorul, prin art. 124 din legea judecă-toriilor de pace din 1896, voind a regula conflictul, în privința competenței, între a-ceastă lege și legile anterioare, s'a ocupat numai de acțiunile cari treceau în competența judecătoriilor comunale, și de acelea ce ereau pendinte la judecătoriile ce se desființau prin această lege, și din cari unele treceau în competența tribunalelor, iar nici de cum de cele-l'alte acțiuni, cari neapărat că rămân în competența instanțelor unde au fost primite, așa că toate acțiunile cari, la promulgarea acestei legi, se aflau pendinte, în virtutea le-gilor anterioare, înaintea unei alte autorități de cât aceea prevăzută prin această lege, rămân a fi judecate de acele autorități, cu întinderea și căderea ce se recunoaște acestor autorități prin acele legi.

Ast-fel, toate acțiunile pendinte înaintea tribunalelor de județ, urmand a fi judecate de aceste tribunale, în competența cărora erau după legile în vigoare în momentul introducerii acelor acțiuni, chiar dacă sus citata lege din 1896 le dă în competența ju-decătoriilor de pace 25

196

6. Direcțiunea generală a căilor ferate fiind o delegațiune a Ministerului lucrărilor publice, reprezintă pe Stat, și deci figurează în numele Statului în acțiunile ce intență sau i se intență, și în lipsa unui text expres de lege, compe-tința *ratione loci*, în privința acelor acțiuni, se determină după principiul în virtutea că-ruia domiciliul Statului fiind pretutindeni și coprinzând întreg teritoriul țării, Statul este bine acționat, în materie personală și mobi-liară, înaintea ori cărui tribunal român, fără a putea propune excepțiunea de necompetență pe motivul că sediul administrațiunii speciale care-l reprezintă în instanță s'ar afla într'un loc anume determinat de lege 26

207

7. Chiar când un act este comercial numai pentru una din părți, acțiunile ce derivă dintr'insul sunt de competența juridicțiunii comerciale 27

211

8. După noul Cod comercial, acțiunile derivând din biletele la ordin, trebuiesc introduse înai-ntea tribunalului comercial, chiar dacă acele bilete au fost semnate sub vechea legiuire comercială de o persoană necomerciantă 29

229

Comunicare de acte: Părțile au dreptul a cere co-municarea actelor cu cari se servă în cauză, și această comunicare este ordonată de lege spre a nu fi surprinse părțile cu acte cari nu le-ar fi cunoscute și ast-fel nu le-ar putea combate și apăra 38

333

Comunități: vezi: «Persoane juridice».

Concordat: vezi: «Faliment»;

Conexare: Dacă instanța sesisată de mai multe apeluri nu a pronunțat conexarea lor, fie-care apel și are existența sa juridică a parte, rămânând stăpân fie-care pe apelul său, cu dreptul a-l susține, retrace sau abandona, și numai atunci apelurile conexabile devin u-nite și procedura comună pentru toate, când instanța sesisată de acele apeluri pronunță conexarea lor, căci numai în acest cas și numai ast-fel se leagă instanța între toți apelanții.

Așa dară, până la conexare, actele de pro-cedură urmate într'un apel, nu pot avea nici o înrîurire asupra altui apel 32

260

Confirmațiune: Prescripțiunea de 10 ani consfințită

No. siar. Pag.

de art. 1900 din Codul civil, fiind o confirmațiune, nu se poate aplica nulității pactului succesoral care, în deosebire de nulitatea donațiunei pentru vicii de formă, nu se poate confirma de părțile interesate nici după moartea aceluia a cărui succesiune a făcut obiectul pactului. 34 280

- Consiliu judiciar:** 1. Consiliul judiciar poate cere anularea obligațiunilor contractate în timpul când se află sub consiliul judiciar un prodig. 2. Incapacitatea unui prodig de a contracta fără asistența consiliului judiciar, are aceeași sancțiune ca și în materie de interdicțiune (art. 448 Cod civil). 3. Cambiile emise de prodig, în timpul cât se află sub un consiliu judiciar, fără asistența consiliului, ce sunt antedatate, în scop de a fraudă legea și de a paraliza efectele decisiunei justiției, fiind pătate de dol și lipsite de cauză sunt nule. Acțiunea în nulitate exercitată de incapabili, ajunși la majoritate, sau reprezentanții lor legali în timpul incapacității, pentru angajamentele lor, nu impune acelor care o exercită îndatorirea de a întoarce aceea ce a primit, de cât dacă se stabilește ca au profitat de aceia ce li s'au dat. Această regulă prescrisă de art. 1164 din Codul civil pentru minori, interziși și femei măritate, se aplică și prodigului pus sub consiliu judiciar, fiind identitate de motive. 4. Sentința ce pronunță punerea sub un consiliu judiciar a unui prodig, nu are de efect de a face ca toate obligațiunile purtând o dată anterioară să fie presumate antedatate. Aceasta rezultă din aceea că: 1 fraudă nu se presupune; că actele sub semnătură privată, recunoscute de acela cărui i se opune, având aceiași putere doveditoare ca și un act autentic (art. 1173 Cod civ.) între cei ce l'au subscris, face credință despre data ei în potriua obligatului ca și în potriua consiliului judiciar care, după art. 1182 din Codul civil, nu este un terțiu față de prodig; că această teorie e conformă și art. 57 din Codul de comerț, rețineritor la data unei cambii, bieta la ordine precum și în girurile lor. 12 93

Constituirea tribunalului. Asemănat art. 17 din legea de organizare judecătorească, judele de instrucțiune poate fi chemat, în cas de necesitate, la toate lucrările tribunalului, cu dreptul de a-l presida, după vechime, fără ca acest text, de organizare interioară a instanței să ceară menționarea în sentință a cauzelor pentru cari judecătorul de instrucțiune a luat parte la lucrările tribunalului. 1 6

- Contestația:** 1. Contestatorul poate pentru prima oară în apel să invoce în sprijinirea contestațiunei sale un mijloc basat pe lipsa de calitate a creditorului urmăritor, căci el constituie un mijloc de apărare, mai ales când intră în formula cererei introductivă. 17 134 2. În materie de contestațiune la execuția silită nu există drept de opozițiune: legiuitorul a admis în această materie o procedură excepțională, care nu deschide celui judecat în lipsă calea opozițiunei, ci numai calea apelului făcut în condițiile articolului 402 din Pr. civ. 21 165 3. Pe calea contestațiunei la executare se poate cere anularea chiar a titlului executor, cu alte cuvinte se poate pune în discuțiune dacă hotărîrea sau ori-care alt titlu executor, în baza cărui se face urmărirea, este sau nu valabil. 24 191 4. Contestațiunea este singura cale mai eficace și mai repede prin care terții, ale căror interese se află lovite printr'un act judecătoresc, pot obține, pe cale sumară, recunoașterea drepturilor lor, pentru că nicăieri legea nu le interzice dreptul de contestațiune când li se se-

No. siar. Pag.

questrează sau urmărește sume cari de și ale lor, se găsesc însă în mâna altei persoane. 4 32 5. Contestațiile la verificarea creanțelor unui falit se pot face și înaintea tribunalului nu numai înaintea judelei comisar. 32 262 **Contract de căsătorie:** Vezi: «Căsătorie» și «Dotă». **Contract de transport:** Vezi: «Transport».

Contravenții la condițiile vânzărilor de lemne din pădurile Statului: Asemănat art. 7 din condițiunile de vânzare de lemne din pădurile statului, cumpărătorul, îndată ce se va pune în sarcina sa vre-o prelinsă pagubă pentru Stat, cum ar fi că ar fi tăiat el sau prin oamenii săi mai multe lemne de cât cumpărase, și această pagubă s'ar constata și estima de agentul forestier, este dator să plătească imediat suma, căci în cas contrariu se va împlini cu legea de urmărire, însă îndată ce a depus banii, îi rămâne deschisă calea contestațiunei la casieria generală (azi administrațiunea financiară) a județului, cu drept de apel la tribunal, conform art. 20 din legea de urmărire, și pe această cale de judecată se bucură, indiscutabil, de toate drepturile de apărare conștiințate de dreptul comun și prin urmărire și de acela de a dovedi că nu dănsul sau oamenii lui au cauzat vre-o pagubă în pădure abătându-se de la condițiunile contractului de cumpărarea lemnului. 32 259

Contravenții la legea sanitară: Contravențiunile la legea sanitară, în ceea ce privește călcarea legii și regulamentelor farmaceutice, pedepsindu-se cu o amendă ce depășește amenda dată pentru contravențiunile de simplă poliție, și cu închiderea farmaciei, nu sunt de competența judecătorilor de ocoale a fi judecate, ci de competența tribunalelor corecționale. 5 37 8 62

Contravenții la legea timbrului: 1. În materie de contravențiune la legea timbrului, există drept de opozițiune, fie din partea contravenientului fie din partea Statului, când au fost judecați în lipsă. 2 13 2. În materie de contravențiune la legea timbrului, există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă. 27 210

Contravenții la plata acciselor comunale: 1. Orice infracțiune la plata taxelor de axie trebuie constatată prin procesul-verbal, încheiat în dată după descoperirea ei, ast-fel că este nul dacă este încheiat a doua zi după descoperirea infracțiunei. 4 31 2. Agenții vamali, sau agenții comunale, sunt în drept a constata contravențiunile comise la legea vamală sau la legea și regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, numai în cas de flagrant delict; în cât privește infracțiunile comise mai din'nainte, însă de mai puțin de un an, ei nu au dreptul să instrumenteze, ci trebuie să se adreseze ministerului public pentru a obține o «informațiune judiciară».

Prin «informațiune judiciară» legiuitorul n'a înțeles autorizatiunea ori delegatiunea dată de parchet agenților axiselor de a constata ei infracțiunea, ci a înțeles că instrumentarea însăși, constatarea, să fie condusă de ministerul public sau judecătorul de instrucțiune. 8 65 3. Prin efectul devolutiv al apelului, instanța de apel fiind datoare a judeca afacerea în fond, este casabilă cartea de judecată când judecătorul de pace, judecând un apel în materie de contravenție la plata acciselor comunale, admite apelul și apără pe contravenient de veri-ce penalitate, pe simplul motiv că acșizarul a fost lipsă, când judecătorul era dator să constate dacă procesul-verbal de contravenție conținea sau nu nulități rezultând din omisiunea formalităților prescrise de lege

pentru constatarea infracțiunilor, și numai ast-fel să se admită sau să se respingă apelul. 25 197

4. Procesul verbal de contrabandă constatată de acsizar și întărit de primărie, se anulează numai atunci când se constată de către judecător în apel, că nu e făcut în formele prescise de lege pentru constatarea unor asemenea infracțiuni. — Judecătorul deci, e obligat să facă această constatare, chiar în absența acsizarului. Alt-fel, admitând apelul pe simpla considerațiune că acsizarul nu se presintă pentru a-și susține imputările, dă o hotărâre nemotivată și violează legea și regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale. (art. 8 din lege și art. 119, 120 și 121 din regul.) și legea generală a vămilor, art. 191, 192 și 193) 40 345

Contravenții polițienești: Cărțile de judecată achitătoare, pronunțate de judecătoriele de ocoale în materie de contravenții polițienești, nu sunt susceptibile de apel, întru cât nici un text de lege nu dă un asemenea drept nici părții civile, nici ministeriului public. 37 304

Contravenții vamale: Agenții vamali, sau agenții comunali, sunt în drept a constata contravențiunile comise la legea vamală sau la legea și regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, numai în cas de flagrant delict; în cât privește infracțiunile comise mai din'naite. însă de mai puțin de un an, ei nu au dreptul să instrumenteze, ci trebuie să se adreseze ministeriului public pentru a obține o «informațiune judiciară».

Prin «informațiune judiciară», legiuitorul n'a înțeles autorizatiunea ori delegatiunea dată de parquet agenților vamali sau agenților acsizelor de a constata ei infracțiunea, ci a înțeles că instrumentarea însăși, constatarea, să fie condusă de ministeriul public sau judecătorul de instrucțiune. 8 63

Convenții sau contracte: 1. Stipulația, după care debitorul se desistă în mod general de orice jurământ ce ar putea deferi creditorului este nulă ca făcută contra ordinii publice. 2 14

2. În contractele sinalagmatice condițiunea resolutorie fiind în tot-d'a-una subînțeleasă, în cazul când una din părți nu îndeplinește angagiamentul său, contractul nu este desființat de drept, și partea în privința căreia nu s'a executat angagiamentul cerând justiției desființarea contractului, judecătorul poate acorda un termen părții ce n'a executat obligațiunea sa. 21 163

Corporațiuni: Vedî: «Persoane juridice»

Quasi-delict: 1. Stăpânul este răspunzător nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, ci și de prejudiciul cauzat de servitorii săi, în funcțiunile ce le-a încredințat, și această răspundere se întemeiază pe o presumpțiune legală de culpă din partea stăpânului în alegerea greșită ce a făcut în persoana prepușilor și servitorilor săi. 3 18

2. Direcțiunea generală a căilor ferate este răspunzătoare pentru accidentele provenite din cauză că funcționarii ei au nesocotit regulamentul relativ la orele de serviciu.

Ast-fel când un frinar cade în timpul mersului trenului și și găsește moartea strivit fiind de roatele vagoanelor, direcțiunea este răspunzătoare dacă se constată că locul unde sta frinarul nu era protegiat printr'un grila-giu menit a preîntâmpina accidentele de cădere, și că funcționarii însărcinați cu pornirea și mergerea trenului au nesocotit regulamentul relativ la orele de serviciu, impunând acelui frinar o muncă excesivă prin numărul prea mare al orelor de lucru. 26 208

3. Legiuitorul, spre a asigura mai bine pe pa-

cient, pentru repararea prejudiciului cauzat prin faptul servitorilor și al prepusilor, a făcut răspunzător, civilmente, pe lângă autorul material al faptului, și pe stăpân sau comitent, ast-fel că legea îl consideră pe amândoi și pe autor și pe stăpân sau comitent, coobligați la repararea prejudiciului.

De aci rezultă că reclamantul are dreptul să cheme în judecată sau pe amândoi sau numai pe unul, după cum interesul său îl povătuiește, și când instanța judecătorească scoate pe unul din proces, violează principiile de drept și legea, și hotărîrea sa este casabilă.

4. Pentru a se putea susține că un fapt al omului constituie un cuasi-delict trebuie ca faptul care cauzează un prejudiciu altuia să fie un fapt ilicit, adică să nu consistă în exercitiul unui drept, să fie imputabil autorului, să lezeze un drept al altuia, și că acel căruia i se impută faptul dăunător să fie în culpă, adică să i se poată imputa, dacă nu intențiunea rea, cel puțin o greșală, o imprudență sau o neglijență 27 211

5. Orice faptă a omului care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a căruia greșală s'a ocasionat, a-l repara, și omul este responsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, ci și de acela ce a cauzat prin neglijența sau imprudența sa.

6. Stăpânii și comitenții sunt responsabili de prejudiciul cauzat de servitorii și prepușii lor în funcțiunile ce li s'au încredințat, și prin prepuși se înțelege orice persoană care lucrează după ordinele sau sub ascultarea ori privegherea unui comitent, fără a se distinge dacă acea persoană lucrează cu ziua, cu bucată sau în total.

7. De și în materie de delict și cuasi-delict acela care cauzează altuia un prejudiciu prin exercitiul unui drept legitim, nu este obligat să-l repare, nu este însă mai puțin adevărat că, în acest cas, e dator să useze de un asemenea drept cu prudență, luând toate precauțiunile ordinare, fără a abusa și fără a trece peste marginile acestui drept. Asa dar, acest principiu nefiind absolut, el încetează de a fi aplicabil de câte ori exercitiul acestui drept trece justele limite și aduce o pagubă altuia.

Ast-fel, de și este netăgăduit că proprietarul are dreptul să construiască clădiri pe terenul său, însă este dator să ia toate măsurile de asigurare spre a nu sdruncina soliditatea zidurilor vecine, căci în lipsa unor asemenea măsuri de asigurare, dănsul este responsabil de orice prejudiciu ce s'ar cauza imobilelor vecine, dacă se constată că acel prejudiciu a provenit din cauza lipsei de a se lua măsurile de asigurare, afară numai când s'ar constata că direcțiunea lucrărilor a avut-o arhitectul sau constructorul, cas în care numai cel care a avut o asemenea direcție ar răspunde de prejudiciul cauzat.

8. În materie de daune responsabilitatea trebuie a fi mărginită numai la acele daune care sunt consecință directă și imediată a faptelor pe care cine-va se face răspunzător, iar nu și la daunele indirecte.

Ast-fel, când expertisa constată că un imobil sdruncinat din cauză că cel ce construiește pe un teren vecin nu a luat toate precauțiunile cerute în asemenea cas, se poate repara, proprietarul care este cauza prejudiciului datorește suma necesară pentru reparațiunea imobilului prejudiciat, nu suma cheltuită de proprietarul acestui imobil cu dărâmarea și reconstruirea din nou a imobilului 35 284

Cumul: Pensionarii statului, județelor, comunelor și stabilimentelor publice, numiți în veri-ce

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
funcțiune publică, de ori-ce natură, trebuie să opteze între leafă și pensiu, afară dacă leafa și pensia, cumulate, nu întrec 300 de lei, și pentru determinarea calității de funcționar nu se cere numai de cât ca densusul să aibă dreptul la un salariu lunar care să fie înscris în buget, pentru că retribuția unui funcționar poate să consistă în leafă, diurnă sau ori-ce altă ineditare și din acest punct de vedere, funcționar public este și acela a cărui retribuție consistă într-o împărțire analoagă pe fie-care lună a sumei încasate de oare care categorie de funcționari, precum sunt portăreii, sau într-o remisă, precum sunt percepțorii. Ast-fel, un pensionar numit percepțor trebuie să opteze între pensiu și leafă, adică remisă	43	372	în pădure spre pășunare, cas în care despăgubirile civile pot fi reduse după aprecierea judecătorilor de fond, din căltimea fixată de agentul silvic.	41	354
Cumul de delict: Ori de câte ori instanța de fond penală are a aplica pedeapsa în vederea a diverse fapte de aceeași natură, în principiu, în drept și în interesul prevenitului, are a se tine seamă de dispozițiunile art. 140 din Codul penal pentru ca să se împedice împlinirea pedepselor pronunțate în mod succesiv	40	345	Desistare: 1. Stipulațiunea, după care debitorul se desistă în mod general de la ori-ce jurământ ce ar putea deferi creditorului este nulă ca făcută contra ordinii publice	2	14
D			2. Pentru ca să existe desistare în sensul articolului 261 din procedura civilă, se cere în primul loc, ca o acțiune să fi fost pendentă	41	355
Datoria publică: Capitalul acțiunilor sau obligațiunilor datoriei publice a Statului sau a comunelor se prescrie prin trecerea de trei-deci de ani de la data esirei la sorți a acelor acțiuni sau obligațiuni	32	265	Divorț: 1. Impotența, de și nu este prevăzută în mod expres de lege printre cauzele de despărțenie, totuși trebuie privită ca o tortură fizică și morală, ca o cruzime la care expune pe soțul apt, și ast-fel intră printre cauzele de despărțenie prevăzute de art. 212 din Codul civil	36	295
Daune: În materie de daune responsabilitatea trebuie a fi mărginită numai de acele daune care sunt consecința directă și imediată a faptelor de care cine-va se face răspunzător, iar nu și la daunele indirecte.			2. Constatarea și caracterizarea faptelor ce se invoacă, ca insulte grave, pentru a legitima o cerere de divorț, sunt lăsate la suverana apreciere a instanțelor de fond.		
Ast-fel, când expertisa constată că un imobil sdruncinat din cauză că cel ce construiește pe un teren vecin nu a luat toate precauțiunile cerute în asemenea cas, se poate repara, proprietarul care este cauza prejudiciului datorste suma necesară pentru reparațiunea imobilului prejudiciat, nu suma cheltuită de proprietarul acestui imobil cu dărâmarea și reconstituirea din nou a imobilului	35	284	3. Părăsirea domiciliului conjugal de către soție nu constituie în tot-d'auna și neapărat o insultă gravă, pentru a legitima desfacerea căsătoriei, și instanțele de fond sunt suverane să aprecieze dacă refuzul soției de a reveni în domiciliul conjugal este justificat sau dacă are un caracter injurios, cas în care poate legitima cererea de despărțenie a soțului	44	375
Daune-interese: 1. De și instanța de fond, în materie de daune-interese, are prin chiar natura lucrurilor o mare latitudine în aprecierea cuantumului daunelor și dacă în principiu această apreciere scapă de censura casațiunii ca cestiune de fapt, acest drept însă nu scuteste pe instanța de fond d'a îndeplini cerințele esențiale ale ori cărei hotărâri judecătorești, de a arăta motivele de drept sau de fapt pe care își întemeiază aprecierea cuantumului căci numai cu modul acesta se poate vedea dacă elementele de apreciere pe cari s'a basat instanța de fond, nu sunt lipsite de un temei legal, sau nu conține erori grave de fapt, în cari hotărârea dată ar fi supusă censurii Curței de casație.			Dobânzi: În apel nu se poate cere procente dacă nu au fost cerute la prima instanță	32	265
Ast-fel, în asemenea cas, lipsa de motivare atrage nulitatea hotărârii	2	12	Domeniul public: 1. Se cer două condițiuni pentru ca imobilul unui particular să poată intra în domeniul public al Statului, al județului sau al comunei: 1) ca Statul, județul sau comuna să îl fi dobândit prin vre-unul din modurile de așizițiune pentru cauză de utilitate publică; 2) ca lucrul dobândit ast-fel să se găsească în usagiul public, adică în folosința tuturor.		
2. Stăpânul este răspunzător nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, ci și de prejudiciul cauzat de servitori săi, în funcțiunile ce le-a încredințat, și această răspundere se întemeiază pe o presumpțiune legală de culpă din partea stăpânului în alegerea greșită ce a făcut în persoana prepușilor și servitorilor săi.	3	18	2. Autoritatea comunală este în drept și datoare a lua ori-ce măsură pentru siguranța și sănătatea publică și să facă toate reparațiunile trebuincioase pentru conservarea și întreținerea în bună stare a drumurilor, chiar pentru drumurile deschise de particulari, destul ca ele să fie în usagiul public, și chiar atunci când cel ce a deschis s'ar fi obligat cu ocaziunea autorizățiunii date să le întrețină singur, fără ca din această întreținere să se deducă că terenul a devenit proprietate publică comunală, mai cu seamă când el e făcut după deșteptarea adusă de Prefectura Capitalei, care îi cerea ca în interesul siguranței publice să repare acea stradă.		
Delict silvic: La materiă de delict silvic, despăgubirile civile sunt tarifate și fac parte integrantă din legea silvică numai în casul art. 19 din lege, adică când este vorba de tăieri de arbori din pădurile statului, cas în care ele nu se poate reduce de judecători, nu și în casul art. 23 când adică se introduc vile			3. Expropriațiunea de către comună a unui teren pentru desfundarea unei ulițe ce nu era în domeniu public comunal, nu cuprinde în sine idea, și nici se poate trage concluziune că comuna a devenit proprietară pe terenul ce ocupă, întreg teren pe care un proprietar deschisese o stradă înfundată, mai ales când însuși acel proprietar stăruise pe lângă comună să se exproprieze terenul înfundat, oferind a plăti prețul expropriei	9	68
			Domiciliu: Strămutarea domiciliului, după art. 88, 89 și 90 C. civil, se face nu numai prin abandonarea domiciliului original și locuirea în un alt loc, ci și prin manifestarea intențiunii d'ași fixa acolo principalul său așezământ; și dovada intențiunii rezultă din împrejurări lăsate la suverana apreciere a judecătorilor fondului.	28	223
			Domiciliu ales: În principiu, cel chemat în judecată trebuie să fie citat la domiciliul său real, și numai prin excepție se admite a fi citat la alt domiciliu, când adică însuși a convenit de s'a ales acel domiciliu.		
			În cel cas obligațiunea prin care o persoană și alege un domiciliu, trebuie să fie valabilă		

adică să îndeplinească toate formele ca să poată fi luată ca dovadă contra celui a căruia se opune.

Ast-fel, obligațiunea prin care un debitor 'și alege domiciliu la casa creditorului pentru executare, dacă este făcută prin act sub semnătură privată, trebuie să fie scrisă și subscrisă în totul de dănsul, sau dacă este numai subscrisă, de dănsul, atunci trebuie să adauge cu mâna sa, de-asupra semnăturii cuvintele «bun și aprobat».

24 191

Donațiuni: 1. Străinii nu pot dobândi bunuri rurale prin donațiune între vii (art. 7 din Constituțiune). El însă are dreptul de a administra și conserva acele bunuri până ce prin vânzare se va realiza darul în bani.

2. Captațiunea nu rezultă din împrejurarea că donatoarea făcuse înainte de donațiune un testament, mai ales când, prin acel testament se testa tot în favoarea donatarei.

3. Sarcina impusă de donatare de a se plăti o datorie, nu e un motiv de nulitate în înțelesul art. 823 Cod. civ.

4. Obligațiunea impusă de donatoare, de a i se servi de donatară o rentă, nu înseamnă că și-a rezervat dreptul de a dispune de un obiect coprin în donațiune, sau de o sumă determinată din bunurile dăruite în sensul art. 824 Cod. civ.

5. Regulele speciale prevăzute de art. 861 și 862 Cod. civ., pentru testamentele autentice nu se aplică și actelor de donațiune, ci numai acelea prevăzute în art. 1171 C. civ.

7 51

6. Donațiunea, ca ori-ce alt contract, fiind rezultatul unei vointe libere, și fiind făcută cu îndeplinirea formelor cerute de lege, face ca proprietatea obiectului donat să treacă la donatar din momentul confecționării actului de donațiune, ast-fel că la moartea donatorului, lucrul dăruit fiind eșit din patrimoniul său încă din momentul donațiunii, creditorii donatorului n'au dreptul să urmărească acel dar până ce n'ar isbui să facă a se aduce, lucrul dăruit, la masa succesorală, însă pentru aceasta urmează să facă o anume acțiune fie în anularea donațiunii că n'ar fi făcută cu îndeplinirea formelor legale, fie că ar fi fost făcută cu intențiune vicleană în prejudiciul creditorilor.

42 365

Dotă: 1. Soțul poate da un imobil al său în schimbul imobilului dotal al soției sale, cu aprobarea tribunalului și pentru aceasta nu este nevoie de un act formal de schimb când cererea de aprobarea schimbului a fost făcută de ambii soți și tribunalul a aprobat această cerere.

2 14

2. Cumpărătorul nu poate invoca temerea de evicțiune basată pe cumpărarea unui imobil dotal fără licitațiune publică, căci prin aceasta ar invoca incapacitatea vânzătorului, adică a unei persoane incapabile, ceea ce este interzis de art. 952 Cod. civil, cu atât mai mult cu cât în cunoștință de cauză n'a îndeplinit formalitatea.

3. Intrebuințarea prisosului din preț, prescrisă de art. 1253, ult. alin. este obligatorie, atât pentru soții vânzători, cât și pentru cumpărător, căci validitatea vânzării este supusă îndeplinirii aceste condițiuni. Așa în cât cumpărătorul este în drept de a vechia la întrebuințarea banilor proveniți din vânzare și el poate să nu se libereze de obligațiunea sa, câtă vreme nu se stabilește că suma luată de la dănsul a fost întrebuințată conform art. 1253 alin. ultim Codul civil.

17 134

4. De și este indiscutabil, în drept, că ceea ce atrage anularea vânzării unui imobil dotal este caracterul de inalienabilitate al imobilului dotal în timpul căsătoriei, iar nu inca-

pacitatea femeii măritate, nu este însă mai puțin adevărat că atunci când se constată în fapt că o femeie măritată a întrebuințat manopere frauduloase spre a-și ascunde calitatea de femeie măritată și a reusit să treacă ca femeie nemăritată și capabilă de a vinde, față de un cumpărător de bună credință, apoi numai poate fi primită în mod equitabil să ceară și să obție anularea unei vânzări făcute în asemenea condițiuni, căci nimeni nu poate să-și creeze un drept fondat pe propria sa turpitudine.

19 149

5. Inalienabilitatea imobilelor dotale, prescisa de art. 1248 din Codul civil, trebuie să protejă aceste bunuri chiar după desfacerea căsătoriei.

Ast-fel un creditor al soției, nu poate, chiar dacă datoria soției este contractată în timpul căsătoriei, însă după separațiunea de patrimoniu, să urmărească bunurile dotale nici chiar prețul rezultat din vânzarea lor, după desfacerea căsătoriei, căci dacă imobilul dotal este inalienabil, și prețul rezultat din vânzarea sa nu perde caracterul dotalității.

27 215

Drept electoral: 2. Numai străinii dobândesc în mod absolut individual calitatea de cetățean român, așa în cât fiul străinului naturalizat, născut înainte de împământinirea tatălui, trebuie să se naturalizeze și el, spre a deveni cetățean român. Pentru Români de origină însă, recunoașterea calității de cetățean român a tatălui profită și fiului născut înainte de obținerea acestei recunoașteri.

18 140

2. Maestri de desen sunt profesori în sensul art. 9 litera e din legea electorală și deci pot fi înscrși cu dispensă de cens între alegătorii colegiului II de Senat.

19 151

3. Pentru ca cine-va să poată exercita într'un județ dreptul electoral în colegiul I de Cameră, nu este suficient a plăti numai simpla dare a căilor de comunicațiune în acel județ, servindu-se de censul ce ar avea în proprietăți situate în alte județe, ci trebuie să plătească o dare fonciară, cât de mică, și în județul în care cere a figura ca alegător, adică să posede imobile și în acest județ, putându-și încă complecta censul cu proprietăți din alte județe.

24 191

Depturi mobiliare: Veđi: «Acțiuni mobiliare și personale».

Drumuri: Autoritatea comunală este în drept și datoare a lua ori-ce măsură pentru siguranța și sănătatea publică și să facă toate reparațiunile trebuincioase pentru conservarea și întreținerea în bună stare a drumurilor, chiar pentru drumurile deschise de particulari, destul ca ele să fie în usagiul public, și chiar atunci când cel ce a deschis s'ar fi obligat cu ocaziunea autorizațiunii date să le întrețină singur, fără ca din această întreținere să se deducă că terenul a devenit proprietate publică comunală, mai cu seamă când el e făcut după deșteptarea adusă de Prefectura Capitalei, care îi cerea ca în interesul siguranței publice să repare acea stradă.

9 68

Drumuri județene și naționale coprinse în raza Bucureștilor: Veđi: «Raza Bucureștilor».

E

Embatic: 1. După Codul Caragea era o constituire de emfiteosă (embatic), nu o simplă închiriere, convențiunea prin care se închiria cui-va un pământ pentru clădire sub obligațiunea, pentru chiriaș, de a plăti o redevență anuală și cu drept, pentru dănsul, de a deveni proprietarul ecaretului ce va construi. Fixarea unui termen nu schimba întru nimic natura și caracterul convențiunii.

22 172

2. Sub imperiul Codului Calimach, contractul de besman era resiliat de drept prin neplata besmanului în termen de doi ani, la locurile bisericesti, și judecata în asemenea cazuri nu avea altă cădere de cât de a constata dacă besmanul era plătit sau nu pe acel timp, și când constata neplata, era obligată să pronunțe scoaterea besmănarului din proprietatea locului, fără de a-i putea acorda vre-un termen de plată. 27 214

Emfiteosă: Vezi: «Embatic».

Eroare gravă de fapt: Vezi: «Casație».

Exces de putere: Vezi: «Casație».

Excrochieră: Faptul de a merge prin sate și a promite sălenilor că li se vor da pământuri și că se va micsora dijma îndemnându-i a face cluburi și luându-le bani sub pretext de a le procura registre, cărți, legi și ziare pentru cluburi și pentru ei, constitue delictul de escrochieră prevăzut de art. 334 Codul penal, iar nu un delict politic, căci pentru ca să existe delict politic trebuie ca infracțiunea imputată să atingă ordinea politică, și chiar dacă înființarea acelor cluburi și propaganda făcută prin sate ar avea de scop schimbarea, sub unele raporturi, a stărei de lucruri legale actuală în folosul locuitorilor săteni, aceasta încă nu poate fi considerat în sine ca delict politic, căci de câte ori faptul imputat are și caracterul unui delict de drept comun, cum este delictul de înșelăciune, faptul are a fi considerat în totalitate ca delict de drept comun. 40 345

Executarea hotărârilor: Hotărârile pronunțate sub legea veche, înainte de promulgarea actualului Codice de procedură civilă, erau executorii prin ele însăși, când deveneau definitive fără a fi nevoie a se pune pe ele formula executorie, această formulă fiind o inovațiune introdusă de actualul Cod de procedură.

2. Când este vorba de forma exterioară a unui act judecătoresc, conform principiului *tempus regit actum*, urmează a se aplica legea nouă și la actele petrecute sub legea veche.

Ast-fel, dreptul de a cere executarea hotărârilor pronunțate înainte de promulgarea actualului Codice de procedură civilă, însă a căror investire cu formula executorie și executare s'a cerut sub imperiul acestui codice, se prescrie, conform art. 404 din acest cod, prin trecere de 30 ani, socotită însă nu de când hotărârea a rămas definitivă, ci numai de la promulgarea acestui Cod de procedură, adică de la 1 Decembrie 1865. 36 293

Expropriere pentru cauză de utilitate publică: 1. Cererea de a se restitui taxa de înregistrare, percepută în cas de expropriatiune pentru cauză de utilitate publică, ca percepută fără drept, nu intră în nici unul din cazurile de restituire, enumerate în mod limitativ de art. 46 din legea timbrului, și ca atare nu poate fi judecată conform procedurii sumare și excepționale prevăzută de acest text de lege, ci trebuie să fie judecată conform dreptului comun și formulată printr-o acțiune în regulă ce se va face în contra Statului. 5 36

2. Expropriatiunea de către comună a unui teren pentru desfundarea unei ulițe ce nu era în domeniul public comunal, nu cuprinde în sine idea, și nici se poate trage concluziune că comuna a devenit proprietară pe terenul ce ocupă, întreg teren pe care un proprietar deschisese o stradă înfundată, mai ales când însuș acel proprietar stăruise pe lângă comună să se exproprieze terenul înfundat, oferind a plăti prețul exproprierii. 9 68

3. Asemănat art. 1 din legea de la 16 Martie 1899 pentru interpretarea art. 33 din legea timbrului, taxa doi lei la suta de lei prevă-

zută de citatul art. 33 pentru înstrăinările imobiliare se percepe și în cas de expropriatiune pentru cauză de utilitate publică și cererile de restituirea taxelor de înregistrare percepute înainte de această lege din 1899 sunt neadmisibile, chiar dacă au fost făcute înainte de această lege dar cari se găseau pendinte înaintea instanțelor judecătorești de ori-ce treaptă, în momentul promulgării legii. 24 188

F

Falimente: 1. De și după art. 45, 58 și 61 Pr. p., plângerile adresate către procuror vor fi transmise judecătorului de instrucțiune împreună cu requisitorul, tofus când se dăduse un requisitoriu cu ocaziunea urmăririi primului faliment, judecătorul de instrucțiune poate proceda la instruirea celui de al doilea faliment întru cât, prin art. 5 Pr. p. se prevede că acțiunea publică poate porni din propria inițiativă a funcționarului competent (procurorul și judecătorul de instrucțiune) și că plângerea poate fi adresată chiar la judecătorul de instrucțiune

2. Fapta comerciantului de a cumpăra imobile pe numele femeii ca fiind cumpărate cu bani dotați, pe când era cu din banii săi, constitue o sustragere din activ, calificată de faliment fraudulos și pasibil de penalitatea prevăzută la art. 878 Cod com.

3. Pentru ca un creditor al falimentului să fie pasibil de penalitatea prevăzută la art. 879 Cod com., se cere: Ca presiunea să se fi exercitat asupra falitului în vederea concordatului, adică creditorul să fi pretins sau primit supra-quotă pentru a fi da vot favorabil sau mai bine pentru a fi înlesni votarea concordatului și că acest fapt să se fi petrecut anterior concordatului, textul art. 879 Cod com. vizând o speculă în vederea votării acestui concordat. Prin urmare când polițele s'au dat în urmă, cum se constată din dată, aceasta nu constitue un delict, ele putând fi date de falit în urmă pentru a repara pagubele pricinuite prin falimentul său. 10 76

4. Dacă o societate în nume colectiv se disolvă conform art. 193 Cod com. prin moartea unuia din asociați, de aici nu rezultă că ea, de și disolvată prin ficțiune, nu se considera a re-exista și creditorii să ceară liquidarea. Când însă societatea înainte de disolvare se afla în stare de încetare de plăți, creditorii pot cere declararea în stare de faliment, întocmai cum se poate cere declararea în stare de faliment a unui comerciant după retragerea sa din comerț, sau după moarte (art. 703 Cod com.), sub două condițiuni: 1° ca încetarea plăților să fi avut loc în timpul exercițiului comerțului, și al 2° ca acțiunea să fi fost intentată în termenul prescris de art. 703 Denumirea de comerciant cuprinde și societățile comerciale și ceea-ce este admis și consacrat, precum declararea stărei de faliment, pentru comerciant, se admite și pentru o societate comercială: Art. 209 Cod com., dovedeste că chiar o societate în stare de liquidare poate fi declarată în stare de faliment.

5. Cu drept cuvânt Curtea respinge, ca inutilă dovada cu martori spre a se stabili că toate polițele protestate au fost achitate, pentru că faptul protestării polițelor dovedeste încetarea plăților, mai ales când pe lângă aceasta erau și alte împrejurări avute în vedere.

6. Dispozițiunile art. 702 și 703 din vechiul Cod de comerț după care comerciantul ce a încetat din viață, poate fi declarat în stare de faliment în cursul anului de la evenimentul morții, nu trebuiesc luate în sensul literar și decide că

- s'ar fi violat acele dispozițiuni întru cât declararea în stare de faliment n'a urmat în lăuntrul anului de la moarte.
7. Declararea în stare de faliment s'evârșindu-se în urma intentării unei acțiuni, numai aceasta cată a fi intentată în lăuntrul anului de la moarte, iar nu și sentința de declarare în stare de faliment, căci aceasta din urmă are efect retroactiv din ziua intentării acțiunii.
8. Declararea în stare de faliment este un drept al Curței; că chiar dacă au pus o rigoare neobicinuită, aceasta nu poate constitui un motiv de casare. 11 86
9. Pentru ca cine-va să poată fi declarat în stare de faliment, trebuie mai înainte de toate să fi fost comerciant în momentul încetării plăților, sau dacă s'a retras din comerț, trebuie: 1) să nu fi trecut cinci ani de la epoca retragerii din comerț, 2) să fi încetat plățile cel mai târziu un an după retragerea din comerț și 3) să decurgă datoriile din exercițiul comerțiului său.
10. Este comerciant acela care face în mod obicinuit fapte de comerț, anume arătate în art. 3 al Codului de comerț. Singurul fapt de a fi vândut odată petriș din propria sa carieră (chiar dacă această carieră a fost exploatată în mod regulat) nu constituie un fapt de comerț și nu conferă respectivului calitatea de comerciant, el nu poate fi deci declarat în stare de faliment. 15 199
11. Pentru ca un comerciant să fie declarat în stare de faliment, se cere o încetare reală a plăților, adică o stare de insolabilitate neîndoioasă, care nu-i permite a duce mai departe afacerile-i comerciale. Neplata unei singure cambii nu poate conduce la declararea în stare de faliment, când comerciantul este într-o stare de solvabilitate neîndoelnică. 18 144
12. Contestațiunile și cererile de intervențiune la verificarea creanțelor unui falit se pot face și înaintea tribunalului nu numai înaintea judelei comisar.
13. Nu există lucru judecat când ambele procese nu au același obiect și aceeași cauză.
- Ast-fel sentința dată asupra unei contestațiuni la tabloul de ordinea creditorilor unui falit, nu poate fi invocată și opusă ca lucru judecat vânzătorului care cere să i se constate privilegiul său asupra mărfurilor și mobilelor vândute falitului și neplătite, și aflate încă în posesiunea acestuia, a falitului. 32 262
14. Asemănat art. 868 din Codul comercial, atât majoritatea creditorilor cari au luat parte la încheierea concordatului, cât și fie-care creditor din cei cari au luat parte, pot cere resilierea concordatului pentru neîndeplinirea condițiilor concordatului, și în deobște pentru neplata sumelor cuvenite, și independent de efectele varii într'un cas sau în altul, condițiunea pentru cererea anulării din partea unui singur creditor e ca el să fie din numărul acelor a căror creanțe sunt verificate.
- De alt-fel un creditor care n'a participat la verificare sau la încheierea concordatului are dreptul său să ceară quota promisă sau anularea concordatului pentru cauzele prevăzute de art. 862 din Codul comercial. 36 294
15. Muma, ca tutoare, nu poate continua comerțul decedatului său soț, în numele și pe socoteala minorilor săi copii, dacă nu a fost autorizată de tribunal pentru aceasta, și dacă această autorizațiune nu a fost afișată și publicată conform art. 10 din Cod comercial.
- Ast-fel, chiar dacă muma a obținut o asemenea autorizare, însă n'a afișat-o și n'a publicat-o, și totuși a continuat a face comerț, dânsa nu poate fi considerată că a făcut co-

- merțul în numele și pe socoteala minorilor pe cari în acest cas nu-i poate obliga, ci trebuie considerată că a făcut comerț pe seama sa, și deci, dacă încetează plățile, dânsa personal urmează a fi declarată în stare de faliment. 41 365
16. Asemănat art. 853 al. 3 din Codul comercial ast-fel cum a fost modificat prin legea din 1895 asupra falimentelor, concordatul judiciar este neadmisibil când falitul a mai fost în stare de faliment, și aceasta nu numai când falitul a mai fost declarat în stare de faliment sub imperiul actualei legi asupra falimentelor, ci chiar când a mai fost falit sub imperiul Codului comercial din 1887, căci de și în principiu, legile nu au putere retroactivă, însă legile de ordine publică, de interes general, trebuiesc aplicate și la fapte petrecute anterior punerii lor în aplicare, chiar când ele nu conțin o dispozițiune formală în această privință, și cum dispozițiunile relative la concordat sunt de ordine publică, legea din 1895 se aplică și la fapte petrecute anterior acestei legi. 43 369
17. Asemănat art. 853 al. 3 din Codul comercial, ast-fel cum a fost modificat prin legea din 1895, asupra falimentelor, concordatul nu se poate admite dacă falitul a mai fost declarat în stare de faliment, și această regulă se aplică atât pentru concordatul prevăzut de art. 846 Codul comercial, concordat care nu se poate acorda de cât la anume epocă și cu cota minimă fixată de lege, cât și pentru concordatul prevăzut de art. 845 același cod, concordat, ce poate fi acordat de unanimitatea creditorilor, cu ori-ce cotă și în ori-ce stare a procedurii falimentului.
- De asemenea, dispozițiunea art. 855 al. 3 din Codul comercial se aplică atât pentru falitii ce au mai fost declarați în stare de faliment sub imperiul acestei legi din 1895, cât și pentru falitii ce se constată că mai fuseseră declarați în faliment înainte de legea din 1895, sub imperiul Codului de comerț din 1887, căci este de principiu în materie de retroactivitate a legilor, că, în cas de tăcere din partea legii posterioare, judecătorul este ținut să-i dea efect retroactiv, ori de câte ori interesul general, ordinea publică, cere aceasta, și în materie comercială, interesul general este: garantarea creditului comercial, și această garantare numai există dacă s'ar permite cu ușurință încheeri de concordate. 43 370
- Fals în acte publice: 1. Pentru a exista delictul de fals în acte publice se cere: alterarea adevărului, intențiunea doloasă, prejudiciu, sau posibilitate de prejudiciu.
2. Faptul unui comisar de a contraface semnăturile martorilor asistenți într'un proces-verbal, nu poate constitui delictul de fals în acte publice, întru cât acel proces-verbal, e nul și nu poate produce nici un prejudiciu. 39 340
3. Pentru ca să existe delictul de fals, și pentru ca un fapt să fie calificat ast-fel, se cere imperios existența a trei condițiuni și anume: alterațiunea materială a adevărului, adică faptul material, intențiunea frauduloasă și posibilitatea ca acea alterațiune a adevărului să producă un prejudiciu, și este de ajuns ca faptul pus în sarcina unei persoane ca fals să nu întrunească una din acele trei condițiuni pentru ca să nu poată fi considerat ca fals.
- Prin intențiune frauduloasă se înțelege voiața ce trebuie să aibă o persoană, atunci când comite faptul de fals, de a profita de acest fals în folosul său și în detrimentul unei alte persoane.
- Prin posibilitatea de prejudiciu se înțelege

	No. mar.	Pag.
posibilitatea prejudiciului ce ar resulta din insuș acel fapt alterat, iar nu prejudiciul său posibilitatea de prejudiciu ce ar resulta din fapte străine	45	388
Filiațiune: Spre a-și dovedi filiațiunea față de muma sa, copilul natural e dator a dovedi identitatea lui cu copilul născut de presupusa mamă (art. 308 Cod civ.) și proba cu marturi a a- cestei identități nu poate fi primită, de cât dacă există un început de dovadă scrisă. Pentru a ști ce înțelege legea, în această materie, prin început de dovadă scrisă, trebuie să ne raportăm nu la art. 1197 Cod civ., ci la art. 297 Cod civ., care constituie dreptul comun în materie de filiațiune. Actul de naștere care indică muma copi- lului, dar nu conține nici o declarație de recunoaștere, nu constituie un început de do- vadă scrisă pentru stabilirea filiațiunei na- turale	13	103
Fructe: 1. Când prin o hotărîre judecătorească trecută în puterea lucrului judecat, se decide că o parte nu poate fi condamnată la delăsă- rea unui imobil, nu se poate cere nici fructele lui de oare-ce acelea sunt accesoriile fondului. 28	217	
2. Cererea de a se judeca în apel, dacă nu se datoresc fructele și de o altă persoană, nu poate fi admisă, pentru două motive: 1) pentru că nu poate avea în contra acelei persoane o hotărîre pentru fond, și 2) pentru că acea cerere făcută d'a dreptul în apel, era de na- tură a forma obiectul unei acțiuni principale, care trebuie să percurgă filiera celor două grade de jurisdicțiune	28	217
Fundațiuni de bine-facere: Vezi: «Persoane juri- dice».		

H

Havră: Vezi: «Persoane juridice».		
Hotărîri: 1. De și instanța de fond, în materie de daune-interese, are prin chiar natura lucruri- lor o mare latitudine în aprecierea cuantumu- lui, daunelor și dacă în principiu această apreciere scapă de censura casațiunei ca ces- tiune de fapt, acest drept însă nu scutește pe instanța de fond d'a îndeplini cerințele esen- țiale ale orî cărei hotărîri judecătorești, de a arăta motivele de drept sau de fapt pe care își întemeiază aprecierea cuantumului căci nu- mai cu modul acesta se poate vedea dacă elementele de apreciere pe cari s'a basat in- stanța de fond, nu sunt lipsite de un temei legal, sau nu conține erori grave de fapt, în cari casuri hotărîrea dată are fi supusă cen- surei Curței de casație. Ast-fel, în asemenea cas, lipsa de motivare atrage nulitatea hotărîrei	2	12
2. Decisiunile justiției rămase definitive și exe- cutorii nu au trebuință de ratificarea păr- ților pentru a produce efectele lor juridice . 15	115	
3. Când desvoltarea și citirea motivelor unei hotărîri se vor face în ziua pronunțării ei, nu mai este necesitate a se face rezumatul cerut de art. 118 din Proc. civilă.		
4. Când un apel se respinge ca nesușținut, pre- sumțiunea logică este, dacă nu se dove- dește contrariul, că motivele hotărîrei ne- avînd necesitate de o desvoltare mai întinsă, au fost citite în aceiași zi când s'a pronunțat și hotărîrea.		
5. Trecerea unui număr de proces-verbal în capul unei hotărîri nu însemnează numai de cât că la pronunțarea hotărîrei s'a făcut un rezumat în parte al hotărîrei, acel număr fiind pus pentru regularitatea lucrărilor gre- fei care ține un registru în care se trec regu- lat și în ordine toate numerele proceselor- verbale ale audiențelor	25	198

	No. mar.	Pag.
6. O ordonanță de adjudecare nu poate fi con- siderată ca o hotărîre judecătorească de oare ce ea se redactează fără concursul părților și fără notificare către părți, ast-fel că în contra ei nu poate să existe nici drept de apel.	34	280
Hotărîri străine: Hotărîrile date de tribunalele străine, chiar de ar forma jurisprudență în țările lor respective, nu pot obliga tribuna- lele române a adopta acea jurisprudență în producerea diferitelor spețe.	16	123
Hotărînicii: Invoiala asupra executării unei ho- tărînicii adusă la îndeplinire trebuie respec- tată de părțile între cari a avut loc . . .	15	115

I

Identitatea petiționarului în justiție: Magistratul care primește o petițiune de la părți nu este obligat să constate, în prealabil, și prin vre- o formă oare-care, identitatea semnătorului petiției, și din momentul ce un magistrat primește și dă curs unei asemenea petiții, presumpțiunea este că el s'a convins că acea petițiune emană de la persoana care a is- călit-o, presumpțiune de fapt ce se poate dă- rîma prin proba contrarie.	35	284
Incheeri pe cale grațioasă: Incheerile camerii de consiliu date în materie de procedură grațioasă voluntară sunt în general acte de simplă administrație, cari nu pot conferi vre-un drept terților. Iar când asemenea acte ar pune în joc interesele terților, pentru ca să fie ob- ligatorii trebuie aduse înaintea jurisdicției contencioase	21	167
Inscripție ipotecară: Vezi: «Privilegii și ipotecă».		
Inșelăciune: Vezi: «Eschrocherie».		
Interpretarea convențiilor: 1. Instanțele de fond sunt suverane și în drept să interpreteze con- vențiunile părților, în tot-d'auna când nu denaturează clauzele clare și precise din ele. 2. În ceea ce privește interpretarea clauselor puțin clare ale unui contract, instanțele de fond sunt suverane să aprecieze elementele din cari și-au făcut convingerea, și această apreciere scapă censurei Curței de casație. 27	212	
Intervenție: 1. În apel nu se poate ridica excepția neadmisibilității cererei de intervenție dacă nu a fost ridicată la prima instanță. 2. Contestațiile și cererile de intervenție la ve- rificarea creanțelor unui falit se pot face și înaintea tribunalului nu numai înaintea ju- delui comisar	32	62
Ipotecă: Vezi: «Privilegii și ipotecă».		

J

Judecătorul de instrucție: Asemănat art. 17 din legea de organizare judecătorească, judele de instrucțiune poate fi chemat, în cas de nece- sitate, la toate lucrările tribunalului, cu drep- tul de a-l presida, după vechime, fără ca acest text de organizare interioară a instanței să ceară menționarea în sentință a cauzelor pentru cari judecătorul de instrucțiune a luat parte la lucrările tribunalului.	1	6
Jurământ: Stipulația, după care debitorul se des- istă în mod general de la ori-ce jurământ ce ar putea deferi creditorului este nulă ca făcută contra ordinii publice.	2	14

L

Legate: Vezi: «Successiuni» și «Testamente».		
Legea de urmărire: 1. Se sêvêrșește un exces de putere și se violează art. 3 din legea de ur- mărire când instanța de fond anulează ur- marirea exercitată de Eforia Sp. Sf. Spiridon din Iași pe motiv că obligațiunea d'a face o clădire, în valoare de 3000 lei, nu intră în		

previsiunile art. 3 din legea de urmărire, care privește plata arenzilor, de oare ce toate obligațiunile luate de un arendaș, intră în previsiunile lui, mai ales când nu se contestă existența obligațiunei luate, pentru că art. 3 se ocupă de *eo quod plerumque fit* (de aceia ce se întâmplă mai des).

Urmăritorul nu poate susține a se anula urmărirea pe motiv că datoria n'ar fi certă și lichidă, întru cât n'a pretins la instanța de fond că ar fi făcut ecarelele la care era obligat în valoare 3000 lei sau măcar parte din ele. 28 219

2. Asemănat art. 7 din condițiunile de vânzare de lemne din pădurile statului, cumpărătorul, îndată ce se va pune în sarcina sa vre-o pretinsă pagubă pentru Stat, cum ar fi că ar fi tăiat el sau prin oamenii săi mai multe lemne de cât cumpărase, și această pagubă s'ar constata și estima de agentul forestier, este dator să plătească imediat suma, căci în cas contrariu se va împlini cu legea de urmărire, însă îndată ce a depus banii, îi rămâne deschisă calea contestațiunei la casieria generală (azi administrațiunea financiară) a județului, cu drept de apel la tribunal, conform art. 20 din legea de urmărire, și pe această cale de judecată se bucură, indiscutabil, de toate drepturile de apărare consfințite de dreptul comun și prin urmare și de acela de a dovedi că nu dănsul sau oamenii lui au causat vre-o pagubă în pădure abătându-se de la condițiunile contractului de cumpărarea lemnului. 32 259

Locațiune: 1. Venzătorul transmite în principiu cumpărătorului toate drepturile sale, dar el poate să-și reserve dreptul de a încasa arenda lucrului vândut și poate, de alt-fel, pretinde de la sublocatar plata arende în virtutea art. 974 Cod civil, dacă primul cumpărător se obligase a plăti arenda. 22 173

2. În materie de locațiune, legiuitorul a voit să asigure în deajuns pe proprietar pentru plata chiriei imobilului închiriat. În consecință, dreptul locatarului principal de a sub-inchiria, când o asemenea facultate nu i-a fost interzisă prin contractul de locațiune, nu ridică proprietarului dreptul de a urmări încasarea chiriei și a se adresa cu cerere în acest scop, în contra sub-locatarului.

3. Între proprietar și sub-locatar, există un raport juridic rezultând de la lege, iar nu din convențiunea părților. Acest raport rezultă atât din art. 1418 C. civ. cât și mai ales din principiul pus în art. 974 C. civ. Prin urmare, violează art. 974 C. civ. tribunalul care respinge acțiunea proprietarului pentru plata arenzei sau chiriei, îndreptată direct contra sub-locatarului, pe motiv că între aceste două părți nu ar fi nici un raport juridic. 23 181

3. Dacă arendarea unei moșii s'a făcut pe mai mulți ani, se dă drept arendașului să ceară o scădere din arenda, dacă în cursul acelei arende i s'a pierdut toată recolta unui an sau cel puțin jumătate din ea printr'un cas fortuit, și cum atât cazul fortuit cât și pierderea recoltei sunt cestiuni de fapt pentru cari partea cari a suferit pierdere nu-și poate procura acte scrise, se pot dovedi cu martori.

Ast-fel, când din cauza inundațiunilor, sau din cauza secetei se pierde recolta dupe moșia unui arendaș în toțul său pe jumătate, arendașul are drept la reducerea arende, însă, și proprietarul moșiei poate să-i opună în compensațiune recolta abundentă din cei-laiți ani ai periodului de arendare. 41 357

4. Proprietarul fiind în drept de a se bucura și a dispune de bunul său într'un mod ab-

solut, cu singura rezervă de a nu depăși limitele prescrise de lege, dănsul poate, în lipsă de stipulațiunii contrarii, să închirieze în parte imobilul său, sau imobilele sale învecinate, la mai mulți locatari exercitând industrii similare, căci deși locatorul este dator, după lege, să facă pe locatar a se folosi într'un mod neimpedat de imobilul închiriat, totuși, prin această dispozițiune, legiuitorul nu a înțeles a supune pe proprietar la o altă obligațiune, de cât aceea de a garanta locatarului folosința materială a localului, iar nici cum și folosul ce locatarul se aștepta a atrage din exploatarea industriei sale. 45 586

M

Mandat: Mandatul este fără plată, afară numai când s'a stipulat contrariul, și numai când mandatul s'a dat unei persoane a cărei profesiune este de a face acte de acelea cari formează obiectul mandatului, numai atunci un asemenea mandat nu este gratuit, întru cât în acest cas este presupus că plata unui onorariu este tacit stipulată între părți.

Ast-fel un comerciant care se presintă la operațiunile unui faliment în calitate de mandatar al unui creditor de ai falitului, neavând profesiunea de a face asemenea acte, mandatul său este gratuit, și dacă pretinde onorarii pentru îndeplinirea mandatului său, lui îi încumbă sarcina să dovedească că s'a stipulat onorariul ce pretinde. 38 333

Martori: 1. Proba cu martori este admisibilă pentru dovedirea pierderii unui testament. Instanța de fond nu poate reveni asupra admiterii acestei dovedi pe motiv că litigiul ar fi de o valoare mai mare de 150 lei, căci proba cu martori este admisibilă spre a se constata că o parte a avut un testament în posesiunea sa după moartea testatorului și l'au pierdut.

2. Calitatea de avocat al părților litigante nu constituie o incapacitate de a figura ca martor în cauza ce sunt angagiați a pleda. Avocatul chemat ca martor poate, după săvârșirea jurământului prestat să refuze mărturisirea faptelor ce i s'au confiat cu ocaziunea exercițiului profesiunei sale de avocat. 7 51

3. Cu drept cuvânt Curtea respinge, ca inutilă, dovada cu martori spre a se stabili că toate polițele protestate au fost achitate, pentru că faptul protestării polițelor dovedește încetarea plăților, mai ales când pe lângă aceasta erau și alte împrejurări avute în vedere. 11 86

4. Partea care nu s'a opus la ascultarea unui martor înaintea instanței care l'a ascultat nu poate face un motiv de casare din ascultarea sa.

5. Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze depunerile martorilor. 21 163

6. Lipsa sau pierderea registrelor de stare civilă se va putea dovedi atât prin dovezi scrise cât și prin martori, și în atare cas, odată dovedită lipsa, pierderea sau distrugerea unor asemenea registre, căsătoriele, nașterile și înecările din viață, se vor putea dovedi atât prin registre și înscrisuri de ale tatălui și ale mamei încetați din viață, cât și prin martori. 24 190

7. Coroborarea diferitelor deposițiuni ale martorilor, sinceritatea lor și puterea lor de convingere este o cestiune de apreciere, rezervată exclusiv instanțelor de fond. 29 227

8. Dacă arendarea unei moșii s'a făcut pe mai mulți ani, se dă drept arendașului să ceară o scădere din arenda, dacă în cursul acelei arende i s'a pierdut toată recolta unui an sau cel puțin jumătate din ea printr'un cas fortuit, și cum atât cazul fortuit cât și pierderea recoltei sunt cestiuni de fapt pentru cari partea

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.
care a suferit pierderea nu-și poate procura acte scrise, se pot dovedi cu martori	41	357	în materie de strămutare pentru cauză de suspiciune legitimă, nu este acordat de cât defendorului și ministerului public	2
Mărci de fabrică: Tribunalele române sunt în drept ca, ținând seamă de împrejurări și apreciind diferitele elemente relative la o marcă de fabrică depusă de o firmă industrială și comercială din străinătate, și să decidă dacă un singur cuvânt dintr-o marcă de fabrică constituie în sine o marcă distinctă, căreia are a se acorda protecția legală, și dacă luarea numai a unui singur cuvânt din marcă de către o casă rivală constituie sau nu o jicnire a dreptului câștigat în privința acelei mărci, întru cât contrafacerea poate produce confuziune	16	123	3. După art. 157 din Procedura civ., dacă opozițiunea se admite, hotărîrea dată în lipsă încetează de a mai exista. În materie comercială, dreptul de opozițiune se exercită în virtutea principiului: «j'oppose parce que j'oppose», fără să fie nevoie pentru acest sfârșit de o anume hotărîre a tribunalului, de oarece, după art. 894 din Codul de comerț, opozițiunea nu e ținută să justifice cauzele absenței.	
Minori: 1. Vînzarea prin licitație publică a unor bunuri succesoriale este anulabilă când unul din moștenitori fiind minor emancipat prin căsătorie, nu s'au respectat formalitățile impuse prin art. 401, 402, 411 și 747 din Codul civil, chiar dacă respectivul minor a consimțit și a luat parte la vînzare. Însă aceasta e o nulitate relativă care se poate acoperi printr-o ratificare sau renunțare tacită.			Dacă printre cauzele de admisibilitate ale opozițiunei s'ar înțelege și tardivitatea ei, (art. 157 Pr. civ.), ea se consideră neavenită, în cât nu e nevoie de perimare, ci de respingerea ei ca tardivă.	
2. Primirea prețului vînzărei de către minorul ajuns major constituie cel puțin o ratificare (confirmare) tacită a vînzărei făcută fără respectarea articolelor 401, 402, 411 și 747 Codul civil.			Opozițiunea primită în termen, departe de a începe o instanță nouă care să se poată perima deosebit, nu e de cât urmarea instanței introduse de partea reclamantă, care, ca unul ce a introdus-o, nu poate cere perimarea deosebită a opozițiunei	6
3. Dacă, în termen de 10 ani de la ajungerea la majoritate, fostul minor nu a atacat vînzarea prin licitație făcută cu violarea art. 401, 402, 411 și 747 din Codul civil, el se consideră a fi renunțat tacitamente la acțiunea-i în anulare și este loc a aplica art. 1900 din Codul civil (prescripțiunea)	22	174	4. În materie de contestațiune la execuția silită nu există drept de opozițiune: legiuitorul a admis în această materie o procedură excepțională, care nu deschide celui judecat în lipsă calea opozițiunei, ci numai calea apelului făcut în condițiile articolului 402 din Pr. civ.	21
Vezi de asemenea: «Tutelă».			5. În materie de contravențiune la legea timbrului, există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă	27
Motivarea hotărîrilor: Vezi: «Casație» și «Hotărîri».			Ordonanță de adjudecare: Vezi: «Urmărire imobiliară» și «Vînzare de bună voe prin licitație publică».	
N			P	
Naționalitate: Româncea măritată după un străin perde calitatea de Româncă, și capătă naționalitatea soțului său (art. 17 și 19 din Cod civ.)	7	51	Pact succesoral: 1. Prescripțiunea de 10 ani consfințită de art. 1900 din Codul civil, fiind o confirmațiune, nu se poate aplica nulității pactului succesoral care, în deosebire de nulitatea donațiunei pentru vicii de formă, nu se poate confirma de părțile interesate nici după moartea aceluia a cărui succesiune a făcut obiectul pactului.	
2. Numai străinii dobîndesc în mod absolut individual calitatea de cetățean român, așa în cât fiul străinului naturalizat, născut înainte de împămîntenirea tatălui, trebuie să se naturalizeze și el, spre a deveni cetățean român. Pentru Români de origină însă, recunoașterea calității de cetățean român a tatălui profită și fiului născut înainte de obținerea acestei recunoașteri	18	140	2. Confirmațiunea fiind neadmisibilă în cazul unui pact succesoral și prescripțiunea din art. 1900 din Codul civil neaplicabilă, omisiunea ce o instanță judecătorească ar face nepronunțându-se asupra unui asemenea mijloc de apărare este esențială și deci atrage casarea hotărîrei	34
O			Păduri: 1. Dreptul celui ce cumpără o pădure spre a o tăia este un drept personal mobilier; prin urmare, acțiunile ce decurg din acest drept, nu pot fi de cât tot personale mobiliare.	
Oficeri de stare civilă: 1. În România, ofițeri ai stărei civile competenți sunt nu numai funcționarii naționali numiți specialmente pentru aceasta, dar și acei demnitari străini care dețin după legea lor națională, o asemenea competență și cari sunt autorizați a-și exercita funcțiunile pe teritoriul român, precum agenții diplomatici prin primirea scrisorilor de acreditare de către Suveranul României, și ofițerii consulari prin acordarea exequatorului.			2. Acțiunea personală mobilieră a cumpărătorului pădurei, nu poate fi îndreptată de cât în contra vînzătorului pădurei, iar nu și în contra achizițitorului moșiei pe care se află această pădure, și în contra căruia nu se poate exercita de cât o acțiune reală imobiliară.	
2. Ofițerii consulari austro-ungari din România posedă competența de stare civilă, însă numai pentru supușii unguri nu și pentru cei austriaci	44	379	3. Transcripțiunea contractului de vînzare a pădurei, nu poate avea nici un fel de înfrîurire asupra drepturilor cumpărătorului. Transcripțiunile nu au efect de cât atunci când e vorba de drepturi imobiliare	23
Omisiiune: Vezi: «Casație».			4. Simpla constituire a unei asociațiuni, cum ar fi o societate constituită în scop de a exploata o pădure, fără ca în realitate să se dovedească că scopul asociațiunei este îndeplinit, nu constituie nici odată un act de comerț, după vechiul Cod comercial	29
Opoziție: 1. În materie de contravențiune la legea timbrului, există drept de opozițiune, fie din partea contravenientului, fie din partea statului, când au fost judecați în lipsă	2	13	Pămînt rural: 1. Legiuitorul, prin art. 132 din Constituțiune, ast-fel cum a fost modificat	
2. Dreptul de opozițiune, în contra unei decisiuni pronunțată în lipsă de Curtea de casație,				

No. ziar. Pag.

No. ziar. Pag.

prin legea din 8 Iunie 1884, declarând pământurile sătenilor inalienabile și imprescriptibile, afară numai de vetrele caselor, care se pot înstrăina către comună și între săteni, a înțeles că de la promulgarea acestei legi înainte, pământurile rurale să fie inalienabile și imprescriptibile. Acest principiu însă nu se aplică și la acele pământuri declarate alienabile, către săteni și comună, după alte legi anterioare, care rămân a se regula după acestea.

Ast-fel, înstrăinările de pământ rural făcute înainte de Constituțiunea din 1884, se regulează de legea rurală din 1864 și legea interpretativă din 13 Februarie 1879

5

38

2. Străinii nu pot dobândi bunuri rurale prin donațiune între vii (art. 7 din Constituțiune). Ei însă au dreptul de a administra și conserva acele bunuri până ce prin vânzare se va realiza darul în bani

7

51

3. Asemănat art. 20 din legea din 1864 pentru regularea proprietății rurale, comunele rurale au devenit proprietare, din momentul aplicării acelei legi, pe toate locurile aparținând bisericilor, cimitirelor, etc., precum și pe locurile ocupate de pășunile de rezervă

33

271

4. Legea rurală din 1864, făcută în scop economic pentru a înființa mica proprietate rurală transformând pe sătenii clăcași în mici proprietari, precum și cea interpretativă din 1879 care a prevăzut inalienabilitatea, pe timp de 30 ani, a pământurilor date sătenilor în puterea chiar a acestor legi, a permis înstrăinarea acestor pământuri către un alt sătean neîmproprietărit sau către comună, iar Constituțiunea din 1884, prin art. 132, nu a abrogat aceste excepțiuni la inalienabilitatea acestor pământuri rurale, ci numai a prelungit termenul acestei inalienabilități dându-i în același timp și un caracter constituțional.

Asa dar, atât înainte de Constituțiunea de la 1884, cât și după votarea ei, comuna și sătenii neîmproprietăriți au avut și au dreptul a dobândi pământuri rurale în întinderile recunoscute unui fost clăcaș prin legea rurală din 1864

35

28

5. De și prin art. 8 din legea din 13 Februarie 1879, interpretativă legii rurale din 1864, sentințele date de tribunal pentru anularea vânzării pământurilor date conform legii rurale sunt definitive și nu pot fi atacate nici pe calea apelului, nici pe acea a recursului în casatiune, însă legea judecătoriei de pace din 1 Iunie 1896, prin art. 62, dând în competența acelor judecători de a judeca în prima instanță, prin urmare cu drept de apel și recurs în casatie, în genere ori-ce acțiuni imobiliare până la valoarea de 1500 lei capital inclusiv, sau 150 lei venit, și prin ultimul alineat de sub acelaș articol declarându-se scutite de taxa timbrului și de ori-ce altă cheltuială de procedură toate acțiunile imobiliare privitoare la pământurile date locuitorilor săteni și declarate inalienabile prin legile de împroprietărire, urmează că asemenea acțiuni privitoare la pământurile date locuitorilor săteni și date în competența judecătoriei de pace se judecă după dreptul comun adică cu apel și cu recurs în casatie.

6. Art. 1 din legea din 13 Februarie 1879, dând voie, potrivit legii din 1864, de a cumpăra pământuri de ale foștilor clăcași numai cultivatorilor săteni cari nefiind clăcași în anul 1864, nu au avut asemenea pământuri, urmează că sătenii care în 1864 au fost împroprietăriți fie ca mijlocași cu 7 pogoane, fie ca pâlmași cu patru pogoane, nu pot să mai cumpere pământ de la consătenii lor împroprietăriți până la completarea numărului de 11 po-

goane recunoscut ca limită maximă de art. 1 din legea din 1864.

42

363

Pensiunile medicilor : 1. Asemănat art. 177 din legea sanitară, inspectorii sanitari, medicii primari de județe, medicii de orase, plăși, etc., plătiți din casa statului, a județelor sau comunelor, cari în timp de epidemie, și în exercițiul funcțiunei lor, vor fi contractat, infectându-se de la bolnavi, maladii din cari au rezultat pentru ei incapacitatea permanentă de serviciu, sau moartea, având sau neavând anii de serviciu, vor primi ca pensiu-ne lea fa în-treagă ce au avut. fără însă ca să întreacă mactimum prevădut de legea pensiunilor, și aceste pensii sunt reversibile asupra familiei, conform prescripțiunilor legii pensiunelor, iar proba că maladia a fost contractată în timp de epidemie și în exercițiul funcțiunei, se poate face prin ori ce mijloace de probațiune prescrie de dreptul comun.

Ast-fel, este casabilă decisiunea Curții de apel care respinge probele propuse pe motiv că legea cere alte dovezi de cât constatările oficiale făcute de autoritățile medicale sau administrative, fără să arate măcar în care anume lege se găsește exprimat acest principiu

29

228

2. Comunele sunt în drept a reține din salariul veterinarilor la sumele prevădute pentru pensii și a le vîrsa la casa statului, nu sunt însă în drept de a face asemenea rețineri din diurnile acelor veterinari, astfel că comunele și prin urmare statul sunt obligați a restitui acele rețineri celor în drept și aceste rețineri nefiind niște venituri comunale, restituirea lor nu se prescrie prin cinci ani.

37

306

Pensii militare : 1. Dreptul unui militar de a se bucura de pensiu-ne se perde nu numai în casurile prevădute de legea penală, dar și atunci când militarul se află în vre-una din împrejurările cari fac a se ridica esercițiul drepturilor politice.

Ast-fel, militarul care este condamnat pentru delictul prevădut și pedepsit de art. 140 și 141 din Codul penal ordinar, condamnațiune care-l face nedemn de a fi alegător, perde și dreptul la pensiu-ne

29

226

2. O lege neputînd avea efecte de cât pentru viitor urmează că legea din 1886, pentru pensiu-ne militarelor moriți sau rămași infirmi din cauza unui serviciu comandat în timp de pace, nu pote fi aplicată pentru casuri întemplate anterior acestei legi.

Ast-fel, vîduva unui ofițer mort înainte de 1886, din cauza unui serviciu comandat în timp de pace, nu poate cere să i se reguleze drepturile la pensiu-ne în basa acestei legi, întru cât faptul generator al dreptului la pensiu-ne al ei, adică moartea soțului său militar, fiind anterior legii din 1886, această lege nu i se poate aplica, în virtutea sus zisului principiu al neretroactivității legilor, și, în această privință, foarte puțin importă dacă cererea de regulare la pensiu-ne a fost făcută înainte sau după 1886, căci ceea ce decide în cauză, nu e cererea, ci faptul chiar că naștere dreptului cerut

33

270

Perdere dreptului la pensiu-ne pentru militari : Vezi : «Pensii militare».

Perimare : 1. După art. 157 din Procedura civ., dacă opozițiunea se admite, hotărîrea dată în lipsă încetează de a mai exista. In materie comercială, dreptul de opozițiune se exercită în virtutea principului : «j'oppose parce que j'oppe», fără să fie nevoie pentru acest sfârșit de o anume hotărîre a tribunalului, de oarece, după art. 894 din Codul de comerț, opozițiunea nu e ținut să justifice cauzele absenței.

Dacă printre cauzele de admisibilitate ale

oposițiunei s'ar înțelege și tardivitatea ei, (art. 157 Pr. civ.), ea se consideră neavenită, în cât nu e nevoie de perimare. ci de respingerea ei ca tardivă.

Opozițiunea primită în termen, departe de a începe o instanță nouă care să se poată perima deosebit, nu e de cât urmarea instanței introduse de partea reclamantă, care, ca unul ce a introdus-o, nu poate cere perimarea deosebită a opozițiunei. 6 44

2. O hotărîre de perimare nu este definitivă când se constată că a fost atacată pe calea opozițiunei și că această opozițiune este încă pendinte înaintea instanței care a pronunțat hotărîrea de perimare. 34 293

3. Perimarea opozițiunei atrage după dînsa perimarea întregii instanțe.

4. Cestiunea de a se ști dacă prin perimarea unei opozițiuni se perimă întreaga instanță angajată, sau numai opozițiunea, fiind o cestiune numai de drept, nelegată întru nimic cu vre-un fapt, se poate propune și discuta pentru prima oară în casațiune. 24 189

Persoane morale ; Vezi : «Persoane juridice».

Persoane juridice : 1. În dreptul modern și în special în legislațiunea noastră se cer două condițiuni pentru ca o persoană juridică să poată căpăta existența sa :

a) Să fie creată în scopul și în vederea unei cauze de utilitate publică, iar nu pentru interese personale ale membrilor acestei asociații.

b) Ca acea asociație de membri să poată exista cu depline drepturi, trebuie să aibă autorisațiunea și recunoașterea Statului în mijlocul căreia ea voeste a'și constitui drepturi și a'și creea datorii; fără această autorizare persoana morală nu are nici o însușețire legală, de oare-ce Statul trebuie să aibă ori-când privigherea asupra siguranței și moralei publice. Doctrina și jurisprudența cer îndeplinirea acestor elemente.

2. După tradiția istorică a Moldovei, Domnitorii, în toate timpurile dădeau învoirea lor tuturor corporațiunilor, comunităților și isnafurilor care se înființa. Corporațiunile nu numai nu puteau exista fără învoirea Domnitorului dar că adesea-ori Domnitorul se amesteca chiar în organizarea și administrarea comunităților, numea și confirma pe reprezentanți și înființa chiar corporații, cum dovedesc numeroasele documente istorice. Cu deosebire din aceste documente rezultă că Domnitorul avea pururea privigherea asupra străinilor și asupra pămîntului neputînd străinii cumpăra pămînturi fără autorisațiunea lui.

3. Dacă din atricolii 15, 38, 41, 42., 43 din Codul Calimach ar resulta vre-o îndoială că comunitățile puteau să existe cu sau fără autorisațiune, judecătorii sunt ținuți pentru a da o soluțiune juridică, să se raporte la isvoarele vechiului nostru drept a tradiției acestei țări, și mai presus de toate, la nestrămîntatul obiceiului al pămîntului pe care l'am văzut din discuțiunea de mai sus, că a fost în tot-d'una că acele comunități nu puteau exista de cât cu autorisația Domnitorului.

4. Posesiunea de Stat invocată pentru acoperirea lipsei de încuviințare a Domnitorului nu poate să rezulte din acte cum ar fi un schimb când în el nu se află iscălit verî-un reprezentant al persoanei morale, căci aceasta fiind o abstracțiune, o ficțiune, ele caută a fi reprezentate prin persoane fizice.

Învoirea dată de sfatul orașului Focșani jidovilor întru a clădi o Havră, nu este nici o recunoaștere nici o autorisațiune, ea este pur și simplu o măsură de regulament comunal care nu investește pe comunitatea israelită

cu drepturile unei persoane morale privilegiu numai a Domnitorului său a legii. Comunitatea ce invocă un drept de proprietate asupra unui teren în litigiu trebuie să dovedească scopul ce urmărește, dacă el este de morală și de utilitate publică, că imobilul a cărei proprietate o invoacă este destinat pentru îndeplinirea scopului acelei societăți. 3

5. Fundațiunea unei instituțiuni de bine-facere, avînd scopuri umanitare și recunoscute utile societății, poate avea o existență juridică și fără o prealabilă autorisațiune legală, întru cât nefiind contrarie nici bunelor moravuri, nici proibită de lege, crearea ei este permisă. 4

6. Sub legiuirea Calimach, ca și sub Codul civil actual, numai singură puterea suverană a statului poate da ființă așa ziselor persoane morale. În accepțiunea primită de jurisprudență și teorie, și dar fără această formală încorporare, ori-ce alte acte și fapte din cari s'ar deduce confirmări sau recunoașteri tacite de drepturi vre-unei asociațiuni, nu pot conferi chiar însușirea de persoană morală.

Afară de aceasta, chiar dacă s'ar admite că după legiuirea Calimach, persoane morale s'ar fi putut constitui în fapt și fără autorizarea puterii suverane, încă aceasta ar trebui admisă numai pentru obstimele de pămîntenii cu dreptul de cetățean, iar nu pentru străinii ale căror drepturi erau destul de mărginite, precum știut este că evreii nu a-vea drepturi de proprietate de cât pentru case în orașe, și este cu neputință a se pretinde că dacă individual ei nu aveau de cât drepturi restrînse, aveau totuși totalitate de drepturi îndată ce se alcătuiau în asociație și formați persoane morale, ceea ce ar fi absurd.

Ast-fel, spitalul Israelit din Iași nefiind o persoană juridică de oare-ce n'a putut dovedi existența ei ca atare, nu are cădere să primească vre-un legat, și prin urmare a'l reclama. 44

Poprire : 1. Poprirea avînd caracterul unei execuțiuni silite, termenul de apel contra hotărîrilor tribunalului date asupra cererii de validare a unei popriri, este supus acelorași reguli de procedură expeditivă ca și contestațiunile la execuțiunile silite, adică este de o lună de la data pronunțării sentinței. 1

3. Contestațiunea este singura cale mai eficace și mai repede prin care terții, ale căror interese se află lovite printr'un act judecătoresc, pot obține, pe cale sumară, recunoașterea drepturilor lor, pentru că nicăeri legea nu le interzice dreptul de contestațiune când li se sequestrează sau urmărește sume cari de și ale lor, se găsesc însă în mîna altei persoane.

Ast-fel, soția separată de patrimoniu de soțul său, poate face contestațiune când un creditor al soțului face poprire pe sume de bani ce aparțin soției și aflate în mîna altei persoane. 4

3 Poprirea care nu întrunește condițiile art. 455 și urm. din Pr. civilă, nu este valabilă. 28

4. Poprirea este un act de urmărire și executare și din momentul validării ei debitorul numai poate contesta creanța sa pentru care s'a efectuat, poprirea, iar cei de al treilea, în mîna cărora s'a făcut această poprire, numai pot plăti în mînele debitorului sequestrat, căci din acest moment ei devin debitorii creditorului sequestrant. 36

5. În materie de poprire este loc a se aplica art 151 din procedura civilă, când unul dintre intimai lipsește. 41

Portărei : 1. Fapta de a lua taxa de un leu pentru a se redacta procesul-verbal de înmînarea citațiunei, sau a orî-cărui alt act judecătoresc, în care partea ar lipsi de la domiciliu, sau nu ar vroi a primi, nu constituie

No. ziar. Pag.

No. ziar. Pag.

o percepere ilegală, cu toate că nu s'a întâmplat unul din evenimentele în vederea cărui se percepuse taxa de 1 leu.

2. Taxa se calculează de la locul de reședință a tribunalului și până la localitatea în care are a se transporta agentul judecătoresc. Dacă portărelul percepe asemenea taxe de la deosebite persoane ce locuiesc în deosebite localități, dar se merge la toate pe aceeași cale, nu se poate susține că pentru persoana ce locuiește mai departe, să se calculeze, nu de la reședința tribunalului, dar de la localitatea cea mai apropiată unde agentul avea a înmăna un act de procedură.

3. În materie de sequestre și vânzări, cu toate că taxa se plătește pe ore de lucru, taxa primită pe o zi, nu constituie o percepțiune ilegală, mai ales când s'a lucrat toată ziua. 16 125

Posesiune: 1. Buna credință se presupune în materie de perceperea veniturilor unui imobil, și posesorul nu este obligat a stabili buna lui credință. (art. 485 și urm. Cod. civ.) 14 111

2. Instanța de fond constată suveran, buna sau rea credință a unui posesor. 28 217

Prescripțiune: 1. Este fără interes a se asculta motivul bazat pe usucapiunea, întemeiată pe posesiunea de 30 de ani, când părătul a dovedit prescripțiunea prin un titlu just și o posesiune de 20 ani.

2. Acțiunea posesorie intentată de la 1879 și părăsită, nu poate întrerupe prescripțiunea în sensul art. 1686, mai ales când nu se stabilește identitatea imobilului asupra cărui se intentase acțiunea posesorie, cu imobilul ce se revendica pe calea petitorie 11 85

3. Prescripțiunea anală prevăzută în art. 498 din Cod. civ., nu se aplică la schimbarea albiei unui riș, ci ruperea unui teren și adăugirea la alul, ci este aplicabil art. 502, iar prescripțiunea este de 30 de ani.

4. Buna credință se presupune în materie de perceperea veniturilor unui imobil, și posesorul nu este obligat a stabili buna lui credință. (art. 485 și urm. Cod. civ.) 14 111

5. Dacă în termen de 10 ani de la ajungerea la majoritate, fostul minor nu a atacat vânzarea prin licitație a bunurilor succesoriale, făcută cu violarea art. 401, 402, 411 și 747 C. c., el se consideră a fi renunțat tacit la acțiunea-i în anulare și în acest cas este loc a aplica prescripția 22 174

6. Cel care posedă ca mostenitor sau ca legatar timpul cerut de lege pentru a prescrie, poate opune prescripția, chiar dacă autorul său a avut o posesiune precară, cu condițiune însă ca să fie de bună credință, adică să aibă credința că cel de la care a dobândit imobilul, prin moștenire sau testament, avea toate însușirile cerute de lege spre a-i transmite proprietatea 27 214

7. Asemănat art. 184 din vechiul Cod comercial, acțiunile derivând din biletele la ordin, iscalite de comercianți, sau făcute pentru fapte de comerț, se prescriu prin 5 ani.

De aci rezultă că pentru ca această prescripțiune cincinală să fie aplicabilă, cătă ca biletul la ordin să fie sau iscalit de un comerciant, sau făcut pentru fapte de comerț, căci numai ast-fel își capătă acest act comercialitate, și prin urmare, când cel ce semnează un bilet la ordin nu este comerciant, sau nu este făcut pentru un act de comerț, atunci biletul la ordin este un act civil, și deci un atare act este supus prescripțiunii de drept comun, adică celei de 30 de ani 29 229

8. Prescripțiunea începută sub regimul unei legi se regulează tot după această lege de și înainte de împlinirea termenului ar fi intervenit o altă lege care să-l scurteze.

9. Capitalul acțiunilor sau obligațiunilor datoriei publice a statului sau a comunelor se prescrie prin trecere de trei-deci de ani de la data esirei la sorți a acelor acțiuni sau obligațiuni 32 265

10. Prescripțiunea de 10 ani consfințită de art. 1900 din Codul civil, fiind o confirmațiune, nu se poate aplica nulității pactului succesoral care, în deosebire de nulitatea donațiunei pentru vicii de formă, nu se poate confirma de părțile interesate nici după moartea aceluia a cărui succesiune a făcut obiectul pactului.

11. Confirmațiunea fiind neadmisibilă în cazul unui pact succesoral și prescripțiunea din art. 1900 din Codul civil neaplicabilă, omisiunea ce o instanță judecătorească ar face nepronunțându-se asupra unui asemenea mijloc de apărare este esențială și deci atrage casarea hotărârei 34 280

12. Actul de schimb neautentificat și nici făcut cu îndeplinirea formelor prescise de art. 1405 din codul civil este nul, și un asemenea act nu poate servi de basă prescripției de 10 până la 20 ani 34 281

13. Comunele sunt în drept a reține din salariul veterinarilor la sumele prevăzute pentru pensiuni și a le vărsa la casa statului, nu sunt însă în drept a face asemenea rețineri din diurnele acelor veterinari, ast-fel că, comunele și prin urmare statul sunt obligați a restitui acele rețineri celor în drept, și aceste rețineri nefiind niște venituri comunale, restituirea lor nu se prescrie prin cinci ani 37 306

14. Taxele de înregistrare odată percepute, chiar dacă au fost pe nedrept percepute, se prescriu dacă cei cele-au plătit n'au făcut cerere de restituirea lor în termen detrei ani. 40 347

15. Prescripțiunea anală prevăzută de art. 595 Codul de procedură penală se aplică numai contravențiunilor simple sau instantanee, iar nu și celor continuu sau perpetui, cum ar fi construirea unui imobil fără autorizare sau nesupunerea de a dărâma o casă insalubră și care amenință cădere. 41 353

16. În ceea-ce privește prescripțiunea acțiunilor rezultând din contractul de închiriere al unui vas, se aplică legea domiciliului debitorului. 44 377

Presumpțiuni: Antidarea făcută în scop de a fraudă legea și de a eluda măsurile de protecțiune edictate de dēnsa în favoarea incapacabililor, constituind un mijloc de a disimula fraudă, partea este în drept, după dispozițiunile art. 1203 Cod civil, să dovedească alegațiunile ei prin toate mijloacele de probațiune chiar prin simple presumpțiuni, căci asemenea acte prin scopul ce urmăresc nu se sēvērșesc față cu martori nici nu se constată prin contra înscriruri, și nu e nevoie să existe mai multe presumpțiuni precise, grave și concordante, judecătorul putēndu-și întemeia convingerea pe o singură presumpțiune gravă și precisă avēnd în constatarea faptelor și aprecierea împrejurărilor o putere suverană. 12 93

Presumpția muciană: Presumpția muciană din art. 792 C. com., se referă după natura lucrurilor la întregimea lor, iar nu la accesioni, carī ca de pildă aluviunile, sunt și multe materialmente indiscernabile și inseparabile. 21 166

Privilegii și ipotecă: 1. Creditorii succesiunii, spre a asigura drepturile lor față de creditorii personali ai moștenitorilor, au un drept de preferință pe care îl dobândesc prin inscripțiunea creanțelor lor în registrele publice de ipotecă în termen de șase luni de la deschiderea succesiunei. Creditorii ce nu au luat inscripție ipotecară în termen de șase luni nu sunt considerați ca decăzuți; ei pot lua inscrip-

țiune, însă efectele ei se produc numai față de creditorul hipotecar posterior inscripțiunei luate.

2. Este fără interes a se discuta dacă dreptul creditorilor unor mosteniri de a cere separațiunea bunurilor, constituie sau nu un privilegiu propriu zis, adică dacă conferă dreptul de a urmări imobilul în mâinile ori-cărui deținător, sau numai un drept de preferință asupra pretului; când cestiunea de rezolvat este a se ști dacă, fără a se fi intentat acțiune de separațiune de bunuri, se poate lua inscripție hipotecară.

3. Din combinațiunea art. 781 și 1743, nu rezultă că legiuitorul a înțeles a subordona, unei cereri de separațiune de patrimoniu, validitatea luării inscripțiunei: prin cuvintele «care cer separațiune de patrimoniu» întrebuintate în art. 1743 legiuitorul a înțeles a zice: acei care au dreptul să ceară separațiunii de patrimoniu, sunt creditorii și mostenitorii defunctului. De s'ar cere neapărat intentarea acțiunei în separațiune de bunuri, s'ar face anevoioasă conservarea dreptului de preferință, căci acțiunea trebuind îndreptată contra creditorilor personali ai mostenitorilor, aceștia nu sunt cunoscuți în tot-d'auna.

4. Equitatea cere ca, între un achizitor nou al unui imobil, rămas grevat de o sarcină pe care era în măsură să o cunoască, și de care s'a ținut seamă la fixarea pretului vânzării, și între creditorul mostenirii ce a luat inscripție, să se dea preferință celui din urmă.

5. Venzătorul are dreptul de privilegiu asupra mărfurilor și mobilelor vândute și neplătite, dacă ele se află încă în posesiunea debitorului, chiar și în cazul când au fost cumpărate cu termen de plată și acest privilegiu trece înaintea creditorului gagist, dacă acele mărfuri și mobile se află tot în posesiunea cumpărătorului debitor.

Probe: 1. Antidatarea făcută în scop de a frauda legea și de a eluda măsurile de protecțiune edictate de dânsa în favoarea incapabililor, constituind un mijloc de a disimula fraudă, partea este în drept, după dispozițiunile art. 1203 Cod civil, să dovedească alegațiunile ei prin toate mijloacele de probațiune chiar prin simple presupțiuni, căci asemenea acte prin scopul ce urmăresc nu se sêvêrșesc față cu martori nici nu se constată prin contra inscripțiuni, și nu e nevoie să existe mai multe presupțiuni precise, grave și concordante, judecătorul putându-și întemeia convingerea pe o singură presupțiune gravă și precisă, având în constatarea faptelor și aprecierea împrejurărilor o putere suverană.

2. Reclamantul în instanță are sarcina să dovedească acțiunea sa.

Proprietate: Proprietatea solului absoarbe pe cea a construcțiunilor, iar constructorul străin n'are proprietatea construcțiunei sale, ci numai un drept de creanță asupra valorii materialului, ori valorii plus valutei și numai într'un caz special un drept chiar asupra materialurilor, pe care le poate ridica, toate acestea depinzând în prima linie de voința proprietarului solului, în a 2-a linie de buna sau rea credință a constructorului. Dar această cestiune nu se poate rezolvi în mod incidental pe cale de contestațiune în lipsa terțiului constructor, ci trebuie ca acesta din urmă să-și valorifice drepturile, pe cale principală, față de proprietarul solului.

R

Raza Bucureștilor: Asemănat art. 11 din legea de la 1895, asupra măririi razei orașului Bu-

curești, drumurile naționale și județene din interiorul noiei raze a capitalei cari, la epoca promulgării legi, se construiau și se întrețineau de stat sau județ, potrivit cu art. 9 din legea drumurilor, au a se reconstrui și întreține de primărie, cu sumele necesare ce se vor înscrie regulat în bugetele statului și județului, datoare fiind comuna să mențină aceste drumuri în lărgimea și zonele prevăzute din legea drumurilor.

De aci rezultă că primăria capitalei are dreptul de administrațiune asupra acestor drumuri iar nuda proprietate aparține statului sau județului, și deci primăria are posesiunea lor, și ca atare poate fi chemată în judecată pe cale de acțiune posesoriă, și chiar a fi introdusă în cauză într-o acțiune posesoriă intentată de sus menționata lege, însă pendentă încă în urma promulgării acestei legi.

Recunoașterea calității de cetățean român: Veđi: «Naționalitate.»

Recurs: Veđi: «Casatie.»

Regim matrimonial: Veđi: «Căsătoria» și «Dotă.»

Repausul duminical: E nul procesul-verbal dresat de comisar prin care constată cotravențiunii la legea repausului duminical, dacă nu are ca martori asistenți doi comercianți sau industriași.

Representațiune: Veđi: «Succesiuni.»

Retract litigios: 1. Pentru a se putea exercita retractul litigios, trebuie să existe înainte de toate un litigiu pendent, în privința lucrului cedat, în momentul cedării, retractul fiind o expropriere extra ordinară, acordată pentru a stinge un proces pendent.

2. Ori-ce litigiu este de drept supus la două instanțe de fond, apelul având efect devolutiv, dar dacă, o dată ce instanța superioară de fond s'a pronunțat, procesul e judecat definitiv, și toate cele-lalte mijloace de atacare ca recursul și revisiunea fiind niste căi extra-ordinare, ele nu împiedică definitivitatea judecării de fond de cât atunci când sunt întrebuintate în cauză.

Ast-fel, nu posibilitatea de a face recurs, ci numai recursul realmente făcut pune în dubiu judecata instanțelor de fond și prin urmare numai atunci lucrul redevine litigios, iar nu prin simpla existență a dreptului de recurs sau de revisiă, sau prin posibilitatea lor.

3. Condițiunea principală cerută de art. 1309 din codul civil, care oprește pe avocați de a deveni cesionari de drepturi litigioase, este ca în momentul cesiunii, drepturile cedate să fi fost litigioase, adică să fi fost deschis un proces în privința lor.

Revendicare: Veđi: «Acțiune în revendicare.»

S

Schimb: 1. Soțul poate da un imobil al său în schimbul imobilului dotal al soției sale, cu aprobarea tribunalului și pentru aceasta nu este nevoie de un act formal de schimb când cererea de aprobarea schimbului a fost făcută de ambii soți și tribunalul a aprobat această cerere.

2. Proibițiunea schimbului între soți, se referă numai la actele făcute prin bună învoială cari ascund liberalități irevocabile, iar nu la un schimb făcut cu controlul și aprobarea tribunalului după toate regulile prescrise de lege.

3. Lipsa transcripțiunei jurnalului tribunalului care aprobă un schimb între soți, nu dă drept femeii să considere schimbul ca neavenit, de cât dacă din lipsa acelei transcripțiuni s'ar

	No. ziar.	Pag.
găsi în pierdere față cu terții ce ar fi dobândit drepturi asupra imobilului schimbat	2	14
4. Actul de schimb neautentificat și nici făcut cu îndeplinirea formelor prescrise de art. 1405 din codul civil, este nul, și un asemenea act nu poate servi de basă prescripțiunii de 10 până la 20 ani	34	281
Schimbarea matcei unui riș: 1. Prin schimbarea albiei rișului Prut și trecerea unei porțiuni de teren din Basarabia la România, proprietarii din Basarabia n'au pierdut dreptul la acel pământ. Ei pot exercita acțiunea în revendicare, fără a li se putea opune calitatea lor de streini, incapabili de a dobândi imobile rurale în România după Constituțiunea din 1879, întru cât dreptul lor era anterior Constituțiunea din 1879, și dreptul la acțiune era născut în 1877, când Prutul schimbase albia sa.		
2. Prescripțiunea anală prevăzută în art. 498 din cod. civ., nu se aplica la schimbarea albiei unui riș, ci ruperea unui teren și adăogirea la altul, ci este aplicabil art. 502, iar prescripțiunea este de 30 de ani.		
3. Streini ce n'aveau un drept dobândit asupra unui imobil în România, nu pot exercita acțiunea în revendicare. Ast-fel deși art. 502 cod. civ. arată că albia veche a unui riș se împarte între proprietarii mărginași, aceasta este numai o enunțiațiune; că întru cât reclamanții n'au exercitat dreptul în 1877, ci tocmai acum, conform Constituțiunii n'au acest drept.	14	111
Sechestrul judiciar: 1. Numirea unui sechestrul judiciar fiind numai o măsură conservatoare, părților nu li se ridică prin aceasta nici un drept de proprietate, nici chiar acela de folosiță, ast-fel că ele pot exercita toate acțiunile fără nici o rezervă, căci legea nu prevede nici o decădere de drepturi prin înființarea unui asemenea sechestrul.		
2. Persoana însărcinată ca sechestrul judiciar fiind pur și simplu un depositar însărcinat cu conservarea lucrurilor, el nu poate lucra ca un mandatar legal al părților și puterea sa este restrânsă numai la acțiunile ce ar avea de scop conservarea averii primită de dânsa prin inventar, și chiar pentru aceasta îi trebuie o autorizare din partea tribunalului.	2	15
3. În genere, sechestrul judiciar nu se admite de cât sub aceste condițiuni: 1° dovedirea culpei administratorului; 2° pericolul la care ar fi expus imobilul dacă s'ar mai lăsa în administrarea lui	10	78
Orânduirea sechestrului judiciar este lăsată la aprecierea judecătorului, și sechestrul judiciar fiind o măsură extremă, care are ca rezultat de a lipsi pe actualul proprietar, pentru un timp nedeterminat de exercițiul drepturilor sale, urmează că judecătorul nu trebuie să'l admită de cât în cazuri grave și atunci când nu numai n'ar fi contestație asupra dreptului de proprietate, dar când și exercițiul acestui drept ar fi întru atât de periculos pentru cei ce cer sechestrul în cât dauna ce li s'ar putea produce, ar fi ireparabilă	19	150
Separatie de patrimoniū: 1. Soția separată de patrimoniū de soțul său, poate face contestațiune când un creditor al soțului face poprire pe sume de bani ce aparțin soției și aflate în mâna altei persoane	4	32
2. Creditorii succesiunii, spre a asigura drepturile lor față de creditorii personali ai moștenitorilor, au un drept de preferință pe care îl dobândesc prin inscripțiunea creanței lor în registrele publice de ipotecă în termen de șase luni de la deschiderea succesiunii. Creditorii ce nu au luat inscripție hipotecară în termen de șase luni nu sunt considerați ca decăzuți; ei pot lua inscripțiune, însă efectele		

	No. ziar.	Pag.
ei se produc numai față de creditorul hipotecar posterior inscripțiunii luate.		
3. Este fără interes a se discuta dacă dreptul creditorilor unor moșteniri de a cere separatiunea bunurilor, constituie sau nu un privilegiu propriu zis, adică dacă conferă dreptul de a urmări imobilul în mâinile ori-cărui deținător, sau numai un drept de preferință asupra prețului; când cestiunea de rezolvat este a se ști dacă, fără să se fi intentat acțiune de separatiune de bunuri, se poate lua inscripție hipotecară.		
4. Din combinațiunea art. 781 și 1743, nu rezultă că legiuitorul a înțeles a subordona, unei cereri de separatiune de patrimoniū, validitatea luării inscripțiunii: prin cuvintele «care cer separatiune de patrimoniū» întrebunțate în art. 1743, legiuitorul a înțeles a zice: acei care au dreptul să ceară separatiuni de patrimoniū, sunt creditorii și moștenitorii defunctului. De s'ar cere neapărat intentarea acțiunii în separatiune de bunuri, s'ar face anevoioasă conservarea dreptului de preferință, căci acțiunea trebuind îndreptată contra creditorilor personali ai moștenitorilor, acestia nu sunt cunoscuți în tot-d'una	6	45
Servituți: Se dă o rea calificare unei acțiuni posesorie pentru exercițiul servituților de vedere și distanțele de observat între vecini la construcțiuni, când tribunalul și declină competența, pe motiv că se contestă însuși titlul constitutiv al servituței, de oare ce după lege, când se contestă însuși dreptul de proprietate sau titlul constitutiv al servituței, judecătorul de pace, în primă instanță, și trib. în apel, au dreptul a statua numai asupra dreptului de posesiune, fără a se prejudeca chiar fondul dreptului.	32	261
Simulațiune: 1. Simulațiunea se poate dovedi de către cei de al treilea cu marturi ori presumpțiuni și judecătorul, întemeindu-se pe ele, decide suveran asupra sincerității sau simulațiunii actului atacat.	14	109
2. Averea debitorului, prezintă și viitoare, servind de gagiū creditorilor, aceștia sunt în drept a face toate actele de natură a menține întreg patrimoniul debitorului, precum și de a exercita ori ce acțiune care ar tinde la acest scop.		
Ast-fel, scopul acțiunii în simulațiune tinzând tocmai a menține în patrimoniul debitorului bunul care n'a eșit de cât în mod aparent, creditorii sunt în drept să atace actele de vânzare făcute de debitor în fraudă drepturilor lor.		
3. Când printr-o acțiune în simulațiune se constată că cumpărătorul imobilului nu putuse deveni proprietar al acelui imobil, din cauză că vânzătorul l'vânduse în fraudă creditorilor săi, și că dar actul de vânzare a fost neexistent, urmează că și al doilea act de vânzare, intervenit între primul cumpărător și o a treia persoană, să se considere ca fără ființă întru cât <i>resolutio jure dantis resolvitur jus accipientis</i>	32	263
Societate în nume colectiv: Dacă o societate în nume colectiv se disolvă, conform art. 193 Cod. com., prin moartea unuia din asociați, de aici nu rezultă că ea, de și disolvată prin ficțiune, nu se consideră a reexista, și creditorii să ceară liquidarea. Când însă societatea înainte de disolvare se afla în starea de încetare de plăți, creditorii pot cere declararea în stare de faliment, întocmai cum se poate cere declararea în stare de faliment, a unui comerciant după retragerea sa din comerț, sau după moarte (art. 703 Cod com.), sub două condițiuni: 1° ca încetarea plăților să fi avut		

No. iar. Pag.

loc în timpul exercițiului comerțului, și al 2° ca acțiunea să fi fost intentată în termenul prescris de art. 703. Denumirea de comerciant cuprinde și societățile comerciale și ceea ce este admis și consacrat, precum declararea stărei de faliment, pentru comerciant, se admite și pentru o societate comercială: Art. 209 Cod com., dovedește că chiar o societate în stare de liquidare poate fi declarată în stare de faliment. 11 86

Solidaritate: În obligațiunile comerciale codebitorii sunt ținuti solidaricește, afară numai când s'a stipulat contrariul. 27 211

Străini: 1. Străini nu pot dobândi bunuri rurale prin donațiune între vii (art. 7 din Constituțiune). Ei însă au dreptul de a administra și conserva acele bunuri până ce prin vânzare se va realiza darul în bani. 7 51

2. Succesiunea în care sunt și imobile trebuie regulată de autoritatea țării în care s'a deschis acea succesiune.

Ast-fel când în succesiunea unui străin, se află și imobile situate în România unde s'a deschis succesiunea, numai tribunalele române sunt competente a regula această succesiune, atât pentru imobile cât și pentru mobile, și a rezolva contestațiunile ivite între părți, fiind singurele chemate a aplica legile statutului personal sau real, iar nu consulul țării căruia aparține decujus, întru cât consulul nu are de cât o competență de natură pur grațioasă și nu poate tranșa contestațiunile dintre părți. 8 61

3. Străini ce n'aveu un drept dobândit asupra unui imobil în România, nu pot exercita acțiunea în revendicare. Ast-fel deși art. 502 Cod. civ. arată că albia veche a unui riș se împarte între proprietarii mărginași, aceasta este numai o enunțatiune; că întru cât reclamații n'au exercitat dreptul în 1877, ci tocmai acum, conform Constituțiunii n'au acest drept. 14 111

4. În principiu, doi soți străini, căsătoriți în țară străină, fără a face contract matrimonial nu sunt presupuși că au adoptat regimul matrimonial care e de drept comun în legislațiunea țării lor. Aceasta e o cestiune de voință sau intenție a părților. 15 118

5. Legiitorul român introducând în anul 1865 de o dată căsătoria civilă obligatorie, fără a mai recurge la un regim de tranzițiune în care căsătoria civilă să fie numai facultativă și coordonată celei religioase, urmează că dar căsătoria între doi străini, s'evărgită în România numai înaintea pectotului religiunii părților, fără să fie precedată de căsătoria civilă, nu este valabilă și nu poate conferi contractanților, dupe legile române, caracterul de soți legitimi, întru cât pentru căsătoriile contractate în țară străină, contractanții trebuie să se conformeze, în ce privește formele matrimoniale esteriore, dispozițiunilor așezate întru aceasta de legislațiunea statului respectiv. 44 379

Strămutare: Dreptul de opozițiune în contra unei deciziuni pronunțată în lipsă de Curtea de casație, în materie de strămutare pentru cauză de suspiciune legitimă, nu este acordat de cât defendorului și ministerului public. . . 2 13

Substitiție fideicomisarie: Vezi. «Testamente».

Succesiuni: 1. Reprezențațiunea este admisă numai în linie directă descendentă, iar în linie colaterală este admisă numai în privința descendenților fraților și surorilor defunctului, și reprezențațiunea fiind o ficțiune și o excepțiune și deci de strictă interpretare, trebuie să emane de la lege și nu se poate aplica de cât acolo unde prevede legea. 3 19

2. Nimeni nu poate exercita o acțiune în revendicare cu titlu de erede, când nu are s'ina, dacă în prealabil nu a cerut și obținut

No. iar. Pa

de la tribunal trimiterea în posesiunea acelei averi successorale pe care o revendică. . . . 4

3. Creditorii succesiunii, spre a asigura drepturile lor față de creditorii personali ai moștenitorilor, au un drept de preferință pe care îl dobândesc prin inscripțiunea creanței lor în registrele publice de ipotecă în termen de șase luni de la deschiderea succesiunii. Creditorii ce nu au luat inscripție hipotecară în termen de șase luni nu sunt considerați ca decăzuți; ei pot lua inscripțiune, însă efectele ei se produc numai față de creditorul hipotecar posterior inscripțiunii luate.

4. Este fără interes a se discuta dacă dreptul creditorilor unor moșteniri de a cere separațiunea bunurilor, constituie sau nu un privilegiu propriu zis, adică dacă conferă dreptul de a urmări imobilul în mâinile ori-cărui deținător, sau numai un drept de preferință asupra prețului; când cestiunea de rezolvat este a se ști dacă, fără să se fi intentat acțiune de separațiune de bunuri, se poate lua inscripție hipotecară.

5. Din combinațiunea art. 781 și 1743, nu rezultă că legiitorul a înțeles a subordona, unei cereri de separațiune de patrimoniu, validitatea luării inscripțiunii: prin cuvintele «care cer separațiune de patrimoniu» întrebuițate în art. 1743, legiitorul a înțeles a zice: acei care au dreptul să ceară separațiune de patrimoniu, sunt creditorii și moștenitorii defunctului. De s'ar cere neapărat intentarea acțiunii în separațiune de bunuri s'ar face anevoioasă conservarea dreptului de preferință, căci acțiunea trebuind îndreptată contra creditorilor personali ai moștenitorilor, aceștia nu sunt cunoscuți în tot-d'auna.

6. Equitatea cere ca, între un achizitor nou al unui imobil, rămas grevat de o sarcină pe care era în măsură să o cunoască, și de care s'a ținut seamă la fixarea prețului vânzării, și între creditorul moștenirii ce a luat inscripție, să se dea preferință celui din urmă. 6

7. Succesiunea în care sunt și imobile trebuie regulată de autoritatea țării în care s'a deschis acea succesiune.

Ast-fel când în succesiunea unui străin, se află și imobile situate în România unde s'a deschis succesiunea, numai tribunalele române sunt competente a regula această succesiune, atât pentru imobile cât și pentru mobile, și a rezolva contestațiunile ivite între părți, fiind singurele chemate a aplica legile statutului personal sau real, iar nu consulul țării căruia aparține decujus, întru cât consulul nu are de cât o competență de natură pur grațioasă și nu poate tranșa contestațiunile dintre părți. 8

8. Legatarii și creditorii au dreptul, pentru a salvarda interesele lor, față de erede beneficiar ce administrează averea de moștenire, să ceară vânzarea mobilelor și să apuce la răspundere pe erede beneficiar chiar *ultra vires successionis* (art. 714 și 718 Cod. civ.)

9. După art. 714 din Codul civil erede beneficiar este obligat a administra bunurile succesiunii și a da socoteli de administrațiunea sa creditorilor și legatarilor. Legea, în sancțiunile ce le prevede pentru reaua administrațiune a eredului beneficiar, nu cuprinde și ridicarea în total sau în parte a administrațiunii, cum este sequestrul judiciar, pentru că, după părerea unanimă, tribunalele nu pot nici într'un mod și chiar după cererea eredului de a se amesteca în administrațiunea sa. Aceasta cu atât mai mult, cu cât nu s'a reproduș dispozițiunea din vechiul

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
drept francez, după care tribunalele aveau dreptul de a ridica administrarea eredelui beneficiar.			țirea și a acestei părți între moștenitorii debitorului, când debitorul ar fi încetat din viață.	41	351
In genere, sequestrul judiciar nu se admite de cât sub aceste condițiuni: 1 ^o dovedirea culpei administratorului; 2 ^o pericolul la care ar fi expus imobilul dacă s'ar mai lăsa în administrarea lui.	10	78	17. Declarațiunea făcută la grefa tribunalului de către un moștenitor cum că acceptă succesiunea sub beneficiu de inventar, fără însă ca să se facă și inventariul averii, nu face ca acel moștenitor să fie considerat ca erede pur și simplu, căci lipsa inventarului face numai ca declarațiunea de la grefă să rămână fără efect, adică ca și când n'ar fi fost făcută, deci ar rămânea în starea de mai înainte, adică că moștenitorul poate accepta sau nu moștenirea, cu sau fără beneficiu de inventar, pentru care are dreptul 30 de ani, afară numai dacă în acest interval n'ar fi făcut act de erede, căci în asemenea cas se ia ca o acceptare tacită.	42	365
Tribunalul nu poate refusa de a acorda moștenitorilor un termen pentru plata taxei de înregistrare când Ministerul de finance, care trebuie să fie chemat, nu se opune la acordarea unui asemenea termen, iar în cas când moștenitorii se adresează la Ministerul de finance cerând un asemenea termen, și Ministerul refuză de a-l acorda, tribunalul poate admite cererea ce i-ar face moștenitorii și să le acorde un termen de plata taxei de înregistrare.	28	218	T		
Nu constituie o violare a art. 713 C. c. nici omisiune esențială, când Curtea de fond constată că succesiunea defunctului a fost acceptată sub beneficiu de inventariu.	28	223			
Tribunalul poate acorda moștenitorilor un termen pentru plata taxei de înregistrare convenită statului la averea succesorală dispunând să se ia inscripție în imobilele succesiunii pentru asigurarea acestor taxe, chiar dacă în averea succesorală se găsește și bani în numerar din care s'ar putea percepe taxa de înregistrare, când se constată că acel numerar nu este suficient pentru plata taxei și că chiar este urmărit tot de stat pentru plata unor amenzi.	35	283	Taxa de înregistrare: Vezi: «Timbru».		
3. Valoarea imobilelor unei succesiuni, în ceea ce privește taxa de înregistrare ce trebuie plătită, se calculează, în cas când atât usufructul cât și nuda proprietate se transmit aceleiași persoane, dupe declarațiunea moștenitorilor, sau dupe expertiza orânduită de judecători, dacă există contestațiune din partea administrațiunii financiare asupra valorii declarată, și numai în cazul când usufructul unei proprietăți s'ar transmite unei persoane, iar nuda proprietate altei persoane, valoarea succesiunii se calculează înmulțindu-se venitul cu 20, adică cu 10 pentru usufruct și cu 10 pentru nuda proprietate.			Taxele portăreilor: Vezi: «Portărei».		
4. Moștenitorii sau legatarii, cari cer punerea în stăpânire asupra unei averi de moștenire, sunt dator să declare averea rămasă și valoarea ei, dupe care, indicându-li-se de tribunal suma convenită statului ca taxă de înregistrare, ei trebuie să facă această plată imediat, înainte de a fi trimiși în posesiune, sau la termenul ce se va fixa de tribunal, în cas când li s'ar acorda un termen de plată.			Testamente: 1. În interpretarea testamentelor, ca și a convențiunilor ceea ce are a se cerceta și stabili, este intențiunea autorului testamentului, care se stabilește nu atât din terminologia întrebuințată, pe cât din natura dispozițiunilor testamentare, ele fiind concretisarea voinței și reflecțiunii dispunătorului.		
5. Odată ce moștenitorii sau legatarii au declarat valoarea unei succesiuni, ei numai pot modifica această declarațiune de cât în cazul când vor dovedi că e făcută din eroare pentru avere ce nu există.			2. Pentru a se dobândi de cine-va calitatea de legatar universal, este suficient a avea vocațiune la totalitatea patrimoniului testat de defunct, independent dacă de fapt instituitului legatar universal nu i-ar mai rămâne nimic din liberalitatea făcută lui, fie din cauza multor sarcini de care e grevat legatul universal, fie din cauză că datoriile anterioare decesului ar absorbi activul averii.		
Ast-fel, transacțiunile făcute de moștenitori cu unul din debitorii succesiunii pentru reducerea unor creanțe declarate de moștenitori ca activ al moștenirii, nu pot fi opozabile administrațiunii timbrului, spre a se reduce taxa de înregistrare plătită deja, când acele transacțiuni au fost făcute de moștenitori mai mult de teama insolvabilității debitorilor la scadența creanțelor.	40	347	3. Calitatea de executor testamentar nu exclude pe acea de legatar universal, când ambele sunt conferite uneia și aceleiași persoane.		
6. Creditorul personal al unuia din coerezi nu poate urmări partea indivisă a acestuia mai înainte de a cere și provoca împărțirea moștenirii. Când însă partea convenită acestui moștenitor este determinată prin împărțirea ce s'ar face, creditorul poate urmări această parte fără a fi obligat să procedă la împăr-			4. Substituțiunile sau fideicomisele sunt oprite de lege, și sunt nule dispozițiunile testamentare cari au caracterul substituțiunilor fideicomisare.		
			5. Ceea ce caracterisă o substituțiune fideicomisară este dispozițiunea prin care testatorele însărcinează, pe o persoană gratificată în primul rând, de a păstra în tot timpul vieții sale bunurile obiectului legatului și în urmă a le restitui, la moartea sa, unei a treia persoane gratificată, în al doilea rând.		
			Ast-fel, când un testatore institue un legatar universal însărcinându-l să înființeze un azil de infirmii, — persoană incertă, — destinând pentru întreținerea acestui azil venitul întreg al averii, prin aceasta n'a făcut o dispozițiune având caracterul unei substituțiuni fideicomisarie, căci, în primul loc, instituitul nu joacă rolul de fiduciar însărcinat a conserva bunurile, cu care este gratificat, până la moartea sa, și în urmă a le transmite unei alte persoane, ci are caracterul de legatar universal, și în al doilea rând de idei, dacă dispozițiunea testamentară consistă în a se întrebuința de legatarul universal venitul averii succesoriale la crearea și întreținerea unui azil de infirmii, prin aceasta nu se afirmă și o transmisiune, adică o nouă instituire de legatar în favoarea aceluși azil, și această dispozițiune nu poate fi considerată de cât ca un legat <i>sub modo</i> permis de lege.		
			6. Dispozițiunea prin care un testator dispune că în cas când unul dintre legatarii săi universal ar înceta din viață, — bine înțeles înainte morții testatorului, — sau ar refuza să primească succesiunea, toate sarcinile să rămână asupra celui care va supraviețui său va primi, nu constituie o substituțiune fideicomisarie bilaterală, și deci este valabilă, căci		

prin această dispozițiune testatorul nu a făcut o liberalitate în sensul că legatarul supraviețuitor este gratificat în două ordine de succesiune, pentru că ambii legatari universalii sunt instituiți direct de autorul testamentului și deveniți proprietari cu vocațiune pentru totalitatea succesiunii în același moment, epoca morții testatorului

7. Captațiunea nu rezultă din împrejurarea că donatoarea făcuse înainte de donațiune un testament, mai ales când, prin acel testament, se testa tot în favoarea donatarei. 4 28

8. Regulele speciale prevăzute de art. 861 și 862 Cod. civ. pentru testamentele autentice nu se aplică și actelor de donațiune, ci numai acelea prevăzute în art. 1171 C. civ.

9. Proba cu martori este admisibilă pentru dovedirea pierderii unui testament. Instanța de fond nu poate reveni asupra admiterii acestei dovezi pe motiv că litigiul ar fi de o valoare mai mare de 150 lei, căci proba cu martori este admisibilă spre a se constata că o parte a avut un testament în posesiunea sa după moartea testatorului și l'au pierdut. . 7 51

10. Legatar universal este acela care are vocațiunea eventuală la totalitatea bunurilor rămase după urma lui decedat. 7 51

11. Dacă bunurile lăsate legat sunt anume specificate în testament, legatul nu este universal, ci particular, de și acele bunuri constituiau întreaga avere a testatorului, în momentul facerii testamentului. (Legatarul nu are nici o vocațiune la bunurile dobândite ulterior de testator).

12. Pentru dobândirea legatului său, legatarul particular trebuie să se adreseze la justiție. 18 141

13. Un testament nu este valabil de cât dacă arată pe beneficiarii dispozițiilor ce conține, pentru ca părțile interesate să le poată discuta calitățile și pentru ca prescripțiunile legii asupra necapacității de a primi să fie observate.

14. Un legat făcut unui terț cu misiunea de a îndeplini voința secretă a testatorului, constituie un fideicomis nelicit și trebuie să fie declarat fără valoare. 5 39

15. Concubinagiul nu constituie pentru concubin o incapacitate de a primi de la concubina sa o liberalitate prin testament, și prin urmare nu poate fi o cauză de nulitate a testamentului, dar este o puternică presumpțiune a manoperilor dolose întrebunțate de concubin pentru a despoia pe concubina sa de averea ei în profitul lui 29 227

Timbru: 1. Cererea de a se restitui taxa de înregistrare, percepută în cas de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, ca percepută fără drept, nu intră în nici unul din cazurile de restituire enumerate în mod limitativ de art. 46 din legea timbrului, și ca atare nu poate fi judecată conform procedurii sumare și excepționale prevăzută de acest text de lege, ci trebuie să fie judecată conform dreptului comun și formulată printr-o acțiune în regulă ce se va face în contra Statului. 5 36

2. După articolul 40 din legea timbrului, nu se plătește de cât o taxă, când se aplează mai multe jurnale bazate pe un titlu, ce decurge din același fapt generatoriu. 21 167

3. Asemănat art. 1 din legea de la 16 Martie 1899 pentru interpretarea art. 33 din legea timbrului, taxa de doi lei la suta de lei prevăzută de citatul art. 33 pentru instrăinările imobiliare se percepe și în cas de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică și cererile de restituirea taxelor de înregistrare percepute înainte de această lege din 1899 sunt neadmisibile, chiar dacă au fost făcute înainte

de această lege dar cari se găsesc pendinte înaintea instanțelor judecătorești de orice treaptă, în momentul promulgării legii. . 24

4. Tribunalul nu poate refuza de a acorda moștenitorilor un termen pentru plata taxei de înregistrare când Ministerul de finance, care trebuie să fie chemat, nu se opune la acordarea unui asemenea termen, iar în cas când moștenitorii se adresează la Ministerul de finance cerând un asemenea termen, și Ministerul refuza de a-l acorda, tribunalul poate admite cererea ce i-ar face moștenitorii și să le acorde un termen de plata taxei de înregistrare. 28

5. Tribunalul poate acorda moștenitorilor un termen pentru plata taxei de înregistrare cuvenită Statului la averea succesorală dispunând să se ia inscripție în imobilele succesiunii pentru asigurarea acestei taxe, chiar dacă în averea succesorală se găsește și bani în numerar din care s'ar putea percepe taxa de înregistrare, când se constată că acel numerar nu este suficient pentru plata taxei și că chiar este urmărit tot de Stat pentru plata unor amenzi. 35

6. Valoarea imobilelor unei succesiuni, în ceea ce privește taxa de înregistrare ce trebuie plătită, se calculează, în cas când atât usufructul cât și nuda proprietate se transmit aceleiași persoane, dupe declarațiunea moștenitorilor, sau dupe expertisa orânduită de judecători dacă există contestațiune din partea administrațiunii financiare asupra valorii declarate, și numai în cazul când usufructul unei proprietăți s'ar transmite unei persoane, iar nuda proprietate altei persoane, valoarea succesiunii se calculează înmulțindu-se venitul cu 20, adică cu 10 pentru usufruct și cu 10 pentru nuda proprietate. 40

7. Moștenitorii sau legatarii, cari cer punerea în stăpânire asupra unei averi de moștenire, sunt dator să declare averea rămasă și valoarea ei, dupe care, indicându-li-se de tribunal suma cuvenită Statului ca taxă de înregistrare, ei trebuie să facă această plată imediat, înainte de a fi trimiși în posesiune, sau la termenul ce se va fixa de tribunal, în cas când li s'ar acorda un termen de plată.

8. Odată ce moștenitorii sau legatarii au declarat valoarea unei succesiuni, ei numai pot modifica această declarațiune de cât în cazul când vor dovedi că e făcută din eroare pentru avere ce nu există.

Ast-fel transacțiunile făcute de moștenitori cu unii din debitorii succesiunii pentru reducerea unor creanțe declarate de moștenitori ca activ al moștenirii, nu pot fi opozabile administrațiunii timbrului, spre a se reduce taxa de înregistrare plătită deja, când acele transacțiuni au fost făcute de moștenitori mai mult de teama insolabilității debitorilor la scadența creanțelor. 40

9. Actele de vindere-cumpărare de avere mobilă, dacă nu se legalizează de vre o autoritate nu sunt supuse la plata taxei de înregistrare.

10. Pentru cesiunile de drepturi succesoriale se plătește o taxă de înregistrare de 20/100, fie că succesiunea este mobilă sau imobilă, și fără a se distinge dacă, pentru cele mobiliare, actul de cesiune a fost sau nu legalizat de vre-o autoritate. 33

11. Taxele de înregistrare odată percepute, chiar dacă au fost pe nedrept percepute, se prescriu dacă cei ce le-au plătit n'au făcut cerere de restituirea lor în termen de trei ani. 40

Titlu executor: Pe calea contestațiunii la executare se poate cere anularea chiar a titlului executor, cu alte cuvinte se poate pune în

	No. ziar.	Pag.
discuțiune dacă hotărîrea saŭ orî-care alt titlu executor. în basa căruia se face urmărirea. este saŭ nu valabil.	24	191
Transcriere: 1. Lipsa transcripțiunei jurnalului tribunalului care aprobă un schimb între soŭi nu dă drept femeii să considere schimbul ca neavenit de cît dacă din lipsa acelei transcripțiunii s'ar găsi în pierdere față cu terții ce ar fi dobândit drepturi asupra imobilului schimbat.	2	14
2. Eroarea în transcripțiune a unui număr greșit al străzei nu are vre-o influență asupra transmișiunei valabile a dreptului de proprietate, cînd din cele-l'alte enunțări. ale actului de vînzare se poate cunoaște identitatea imobilului.	14	109
3 Transcripția contractului de vînzare a pădurei, nu poate avea nici un fel de înfrîurire asupra drepturilor cumpărătorului. Transcripțiile nu au efect de cît atunci cînd e vorba de drepturi imobiliare.	23	180
Transport: 1. Contractul de transport încheiat cu armatoriul unui vas de către o persoană pentru și în numele altei persoane, pentru transportul unei mărfi la adresa acestei persoane, leagă și obligă pe această persoană, destinatară, față cu armatoriul, și o face să răspundă de toate obligațiunile rezultînd din navlu.		
2. În ceea ce privește prescripțiunea acțiunelor rezultînd din contractul de închiriere al unui vas, se aplică legea domiciliului debitorului.		
3. Cînd e vorba de efectele unui contract de transport maritim și de efectele și îndatoririle personale ce rezultă dintr'un conesement, teoreticește se admite în general că se aplică legile locului destinației.	44	377
Tutelă: 1. Acțiunea în denegarea paternității vizînd în principal pe copil, a căruil legitimitate se denegă, și hotărîrea avînd a se executa în contralul, o asemenea acțiune nu poate fi îndreptată în contra mumei, saŭ numai în contra ei, ci trebuie îndreptată în contra copilului, și dacă acesta este minor, să fie reprezentat în instanță de un tutore special, întru cît între copil și tatăl seŭ sunt interese contrarii.	5	35
2. Mama, ca tutoare, nu poate continua comerțul decedatului seŭ soŭ, în numele și pe socoteala minorilor seŭ copii, dacă nu a fost autorizată de tribunal pentru aceasta. și dacă această autorizatiune nu a fost afișată și publicată conform art. 10 din Codul comercial.		
Ast-fel, chiar dacă muma a obținut o asemenea autorizare, însă n'a afișat-o și n'a publicat-o, și totuși a continuat a face comerț, dînsa nu poate fi considerată că a făcut comerțul în numele și pe socoteala minorilor pe carî, în acest cas, nu-i poate obliga, ci trebuie considerată că a făcut comerț pe seama sa, și deci, dacă încetează plățile, dînsa personal urmează a fi declarată în stare de faliment.	41	355

U

Urmărire imobiliară: 1. Vînzarea unui imobil după comandament însă înainte de facerea afișelor și a publicațiunilor, este valabilă și dacă s'a transcris, este opozabilă celor de al treilea, cum și adjudecatarului aceluî imobil.		
2. Eroarea în transcripțiune a unui număr greșit al străzei nu are vre-o influență asupra transmișiunei valabile a dreptului de proprietate, cînd din cele-l'alte enunțări ale actului de vînzare se poate cunoaște identitatea imobilului.		
3. Adjudecăriunea transmite adjudecatarului numai dreptul ce avea și urmăritul asupra lucrului vîndut (art. 565 Proc. civ.), prin urmare, cînd urmăritul înainte de adjudecare încetase de a fi proprietar prin faptul ca vînduse		

	No. ziar.	Pag.
imobilul, el nu mai putea transmite vre un drept de proprietate adjudecatarului; legiuitorul a revenit în art 565 asupra dispozițiunei de decădere din art. 506 alin. ultim Proc. civ.	14	109
4. Cumpărătorul nu se poate opune la plata pretului vînzărei dintr'un fapt al seŭ cum ar fi lipsa verî-unei formalități a cărei omisiune ar atrage nulitatea vînzărei. căci articolul 1364 din Cod. civ. se referă la turburarea ce ar putea resulta dintr'o acțiune hipotecară saŭ în revendicare din partea unui al treilea.	17	134
5. Creditorul adjudecatar nu poate depune creanța sa drept preț al adjudecării de cît dacă acea creanță este în rang util și necontestat, și acest rang se poate stabili numai prin formarea tabloului de ordinea creditorilor în cele patru săptămîni dupe cea d'întîi publicatiune a urmărire și înainte de adjudecăriune.		
Ast-fel, este casabilă ordonanța de adjudecare cînd s'a primit drept preț creanța ipotecară a creditorului urmăritor, și adjudecatar în acelas timp, fără să se fi stabilit dacă acea creanță este în rang util și neconstatat prin formarea tabloului de ordinea creditorilor.	37	304
6. Creditorul personal al unui din coerezi nu poate urmări partea indivisă a acestuia mai nainte de a cere și provoca împărțea moștenirei. Cînd însă partea cuvenită acestui mostenitor este determinată prin împărțea ce s'ar face, creditorul poate urmări această parte fără a fi obligat să procedă la împărțirea și a acestei părți între mostenitori debitorului. cînd debitorul ar fi încetat din viață.	41	351
Usucapiune: Vezi: «Prescripțiune».		

V

Venituri imobiliare: Buna credință se presupune în materie de perceperea veniturilor unui imobil, și posesorul nu este obligat a stabili buna lui credință, art. 485 și urm. Cod. civ.	14	111
Vînzare: 1. Vînzarea unui imobil după comandament însă înainte de facerea afișelor și a publicațiunilor, este valabilă și dacă s'a transcris, este opozabilă celor de al treilea, cum și adjudecatarului aceluî imobil.		
2. Eroarea în transcripțiune a unui număr greșit al străzei nu are vre-o influență asupra transmișiunei valabile a dreptului de proprietate cînd din cele-l'alte enunțări. ale actului de vînzare se poate cunoaște identitatea imobilului.	14	109
3. Cumpărătorul nu se poate opune la plata pretului vînzărei dintr'un fapt al seŭ cum ar fi lipsa verî-unei formalități a cărei omisiune ar atrage nulitatea vînzărei. căci articolul 1364 din Cod. civ., se referă la turburarea ce ar putea resulta dintr'o acțiune hipotecară saŭ în revendicare din partea unui al treilea.		
4. Cumpărătorul nu poate invoca temerea de evicțiune basată pe cumpărarea unui imobil dotal fără licitațiune publică, căci prin aceasta ar invoca incapacitatea vînzătorului, adică a unei persoane incapabile, ceea ce este interzis de art. 952 Cod. civil, cu atât mai mult cu cît în cunoștință de cauză n'a îndeplinit formalitatea.		
5 Intrebuintarea prisosului din preț, prescrisă de art. 1253, ult. alin. este obligatorie, atât pentru soŭii vînzători, cît și pentru cumpărător, căci validitatea vînzărei este supusă îndeplinirei acestei condițiuni. Așa în cît cumpărătorul este în drept de a veghea la întrebuintarea banilor proveniți din vînzare și el poate să nu se libereze de obligațiunea sa, cîtă vreme nu se stabilește că suma luată de la dînsul a fost întrebuintată conform art. 1253 alin. ultim Codul civil.	17	134

6. In cas când într'un act de vânzare este prevăzută în mod expres clauza resolutorie, pentru neplata prețului, judecătorul numai poate acorda termen de plată cumpărătorului după expirarea termenului și punerea în întârziere.

7. Când într'un contract de vânzare nu se conține condițiunea resolutorie expresă pentru nedepunerea prețului, și când instanța judecătorească constată în fapt că ambele părți n'au observat în mod strict contractul și sunt în culpă, judecata este în drept să considere ca bună și valabilă plata prețului făcută chiar în cursul procesului de resilierea vânzării.

8. Vânzarea este perfectă între părți îndată ce ele s'au înțeles asupra prețului și asupra lucrului. 21 163

Vânzare: 9. Vânzătorul transmite în principiu cumpărătorului toate drepturile sale, dar el poate să-și reserve dreptul de a încasa arenda lucrului vândut și poate, de alt-fel, pretinde de la sublocatar plata arende în virtutea art. 974 Cod. civil, dacă primul cumpărător se obligase a plăti arenda. 22 173

10. Vânzătorul are dreptul de privilegiu asupra mărfurilor și mobilelor vândute și neplătite, dacă ele se află încă în posesiunea debitorului chiar și în cazul când au fost cumpărate cu termen de plată, și acest privilegiu trece înaintea creditorului gagist, dacă acele mărfuri și mobile se află tot în posesiunea cumpărătorului debitor. 32 262

11. Când vânzătorul nu poate executa obligațiunea de a preda cumpărătorului imobilul vândut din cauză că acest imobil se stăpânește de un terț cu acte în regulă de proprietate, în asemenea condițiuni vânzarea neavând obiect este nulă și prin urmare vânzătorul nu poate reține prețul căci l'ar reține fără cauză.

Când în asemenea cas Statul este vânzător, clauza de negaranție nu se poate interpreta în sensul că Statul și rezervă dreptul de a nu transmite proprietatea lucrului vândut, căci o asemenea interpretare distruge contractul de vânzare, și această clausă de garanție nu poate dispensa pe Stat de restituirea prețului lucrului vândut, ci l' poate dispensa numai de a plăti daune interese.

Nu mai într'un cas Statul vânzător ar putea fi dispensat de restituirea prețului vânzării când ar putea să dovedească că dănsul a vândut un *alea* său când pe lângă clauza de negaranție ar putea dovedi că cumpărătorul știa că obiectul vândut nu aparținea Statului și această cunoștință a cumpărătorului nu se poate dovedi de cât conform regulilor de probațiune admise în materie de obligații, și prin urmare, nu prin martori sau presupțiuni când valoarea trece de 150 lei.

Prin cunoașterea din partea cumpărătorului a pericolului evicțiunii, prevăzută de art. 1340 din Codul civil, se înțelege o *cunoștință contractuală*, manifestată în contract, împăr-

tășită de ambele părți contractate, așa că nu este de ajuns ca să fi existat în mintea uneia singure din părțile contractante. . . . 41

Vânzarea bunurilor Statului: 1. Art. 8 din legea de la 31 Martie 1868 pentru vânzarea unei părți din domeniile Statului, dispune că moșiile se vând în întregul lor, așa precum se stăpânesc de Stat, și toate drepturile și îndatoririle lor în ceea-ce privește vecinătatea, trec asupra cumpărătorului.

2. Art. 11 din legea de la 12 Aprilie 1881, nu ridică cumpărătorului drepturile consacrate prin legea de la 1868 art. 8; ci are de scop numai a asigura mai bine Statul de răspunderea de evicțiune. În consecință rămân cumpărătorului neatinsse, toate drepturile și acțiunile inerente imobilului vândut, ca drepturi reale imobiliare. Cumpărătorul poate deci exercita o acțiune în revendicare pe care Statul neglijase de a o exercita și nu și-a rezervat-o prin actul de vânzare. 23

3. Cumpărătorul unei moșii de a Statului o cumpără așa precum se stăpânește de Stat, însă clauza aceasta pusă de Stat în contractul de vânzare nu ridică cumpărătorului dreptul la acțiunile imobiliare existente la vânzare. 27

Vânzare de bună voie prin licitație publică: 1. Vânzarea prin licitație publică a unor bunuri succesoriale este anulabilă când unul din moștenitori fiind minor emancipat prin căsătorie, nu s'au respectat formalitățile impuse prin art. 401, 402, 411 și 747 din Codul civil, chiar dacă respectivul minor a consimțit și a luat parte la vânzare. Însă aceasta e o nulitate relativă care se poate acoperi printr'o ratificare sau renunțare tacită.

2. Primirea prețului vânzării de către minorul ajuns major constituie cel puțin o ratificare (confirmare) tacită a vânzării făcută fără respectarea articolelor 401, 402, 411 și 747 Codul civil.

3. Dacă, în termen de 10 ani de la ajungerea la majoritate, fostul minor nu a atacat vânzarea prin licitație făcută cu violarea art. 401, 402, 411 și 747 din Codul civil, el se consideră a fi renunțat tacitamente la acțiunea-i în anulare și este loc a aplica art. 1900 din Codul civil (prescripțiunea). . . . 22

4. Vânzarea publică pentru esire din indiviziune ne fiind de cât o convențiune făcută de părți sub privigherea justiției, iar nu un conflict între interese opuse, în asemenea cas ordonanța de adjudecare nu este susceptibilă de recurs în casațiune ci numai calea acțiunii principale este acordată în contra ei. . . 34

Vânzare și cumpărare de produse: Vânzarea și cumpărarea de produse sunt acte de comerț, și se judecă dupe legea comercială, ast-fel că este casabilă hotărîrea instanței judecătorești care omite a se pronunța asupra comercialității cerută de o parte. 27

Z

Zestre: Vezi: «Dotă».

ARTICOLE SI MONOGRAFII

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
Alexandrescu Al: Moratoriul	45	383	cătoare a Cărței a III din Codul de comerțului.— Despre falimente și pu- nerea în concordanță a unor arti- cole din Cartea IV a aceluși codice .	10	73
Alexandrescu Dim.: Despre dreptul de retențiune și unele din numeroasele lacune ale Codului civil, discurs rostit, în calitate de procuror general, înaintea Curții de apel din Iași, cu ocazia deschiderii anului judecătoresc 1899-1900	31	249	Chebapci Dim.: Câte-va cuvinte asupra revizuirii și recursului	17	129
» » Discurs ținut cu ocazia instalării sale cu procuror general la Înalta Curte de casație și justiție . .	34	275	» » Reforma Procedurei civile	25 26	193 201
» » Dobânda în diferitele timpuri și în diferite țări	37	299	Comșa N. Dim.: Proprietatea	11 12 14	82 89 105
» » Locațiune, adnotarea decisiunii No. 248/99 a Curții de casație, secția II	45	586	» » » Bogățiile Economice	19 21 23	145 161 177
Antonescu M.: Faliment și concordat, concluziuni puse înaintea Curții de apel din București, secția II, în apelul făcut de Leon M. Einhorn:			Demetrian Ath.: Creditul funciar	6	42
Botez Corneliu: Reforma Codului de procedură civilă, și legea pentru judecătoriele de pace	34	276	Disescu G. C.: Expunerea de motive a proiectului de reformă, a Codului de Procedură civilă	38	307
Burada I. T.: Răspuns la discursul pronunțat de d. procuror general Dim. Alexandrescu, în- aintea Curții de apel din Iași, cu ocazia des- chiderii anului judecătoresc 1899-1900 . . .	31	258	» » » Expunerea de motive a proiectului de lege pentru organizarea serviciului portăreilor, împreună cu proiectul de lege	42	359
Cesăreșcu N. Ion: Interpretarea articolului 449 din Codul civil român	18	137	Ghica T. Ion: Capitolul I din legea de la 1862 a- supra presei	40	343
» » » Comentarea unei sentințe corecțio- nale a trib. Ilfov secția III și regula «electa una via»	20	156	Ionescu Dolj I.: Art. 7, paragraful 5 din Constituție	7	49
» » » Art. 1393 și 1395 din Cod. civil. (Art. 1990 și 1991 din Codul civil frances)	22	169	» » A doua societate de Credit funciar ruralo-urban	13	99
» » » Ultimul act de executare în ma- terie de urmărire imobiliară . .	33	267	» » Câte-va observații asupra registrelor de stare civilă	24	186
» » » Câte-va cuvinte asupra art. 1411 din Codul civil	36	291	» » Falșul conținut într'un act nul mai poate fi urmărit ?, adnotarea unei sentințe a tribunalului Fălciu . .	39	341
Chebapci Dim.: A doua societate de Credit-funciar rural-urban	4	25	Lahovari I. Gr.: Câte-va lacune din Codul de pro- cedură civilă, răspuns la discursul d-lui pro- curor general, la Curtea de casație, cu ocazia începerii anului judecătoresc 1899-1900 . . .	30	243
» » Modificarea art. 75 din Codicele de procedură civilă	6	41	Lex: O lege practică	9	65
» » Proiect de lege precedat de espune- rea de motive asupra legii modifi-			Mironescu G. G.: Moștenirile străinilor	8	57
			» » Din literatura noastră juridică .	13	97
			» » Asupra taxelor de trecere prin «Porțile de fier»	15	113
			» » Asupra interpretării art. 7 de la paragraful din Codul Caragea . .	16	121

	No. ziar.	Pag.
Nenoveanu Anton : <i>Dimitrie Chebapci, schițe biografice</i>	29	225
<i>Reforma Procedurei civile, citarea cetelor de moșneni și a sătenilor împroprietăriți</i>	39	335
Rosetti Horia : <i>Baroul de Ilfov</i>	20	153
Sărățeanu D. C. ; <i>Străini și cetățeni, discurs rostit, în calitate de procuror general, la Inalta Curtea de casație, cu ocazia deschiderii anului judecătoresc 1899-1900</i>	30	233
Sotir M. N. : <i>Art. 422 din Codul de Proc. criminală</i>	18	139
» » <i>Baroul de Ilfov</i>	19	152
» » <i>Cetele de moșneni</i>	20	155
» » <i>Șicana</i>	23	178
Stelian Toma : <i>Faliment și concordat, concluziuni puse înaintea Curței de apel din București, secția II, în apelul făcut de Leon M. Einhorn.</i>	43	367
Turcu Aurel : <i>Brevetele de invențiune</i>	41	358
X : <i>Noile numiri la Curtea de casație și instalarea procurorului general d. C. D. Sărățeanu, și discursurile rostite</i>	11	81

BIBLIOGRAFII

	No. ziar.	Pag.
Chebapci Dim. : <i>Le casier judiciar, tesă pentru doctoratul în drept, susținută înaintea facultății de drept din Paris</i> de G. G. Mironescu	2	9
Hermance Edmond : <i>casier judiciar, dare de seamă despre tesa de doctorat a d-lui G. G. Mironescu</i>	10	75
Mironescu G. G. : <i>Manualul de Procedura dreptului civil roman, de Paul Negulescu</i>	16	127
X : <i>Dare de seamă despre lucrarea : «Presidentul tribunalului în legislația română», a d-lui V. G. Tătaru</i>	1	22
» <i>Dare de seamă despre lucrarea : «Controversele legii pentru judecătoriele de pace din 1 Iunie 1896» a d-lui Corneliu Botez</i>		
» <i>Les droits de péage aux portes de fer, lucrare a d-lui Ioan T. Ghica</i>	33	274

NECROLOGURI

George Filitti	3	17
M. Poenaru-Bordea	5	33
Lascăr Catargi	14	105
Dimitrie Chebapci	29	225

~~~~~  
F I N E  
~~~~~


De vînzare la tipografia ziarului, str. Carol 19, București

PREȚUL 5 LEI